

Fremsat den 17. december 2014 af miljøministeren (Kirsten Brosbøl)

Forslag

til

Lov om Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram

Kapitel 1

Formål

§ 1. Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram skal fremme udvikling og anvendelse af miljøeffektive løsninger på prioriterede miljøudfordringer og understøtte vækst og beskæftigelse gennem

- 1) tilskud til udvikling, test og demonstration af ny miljøteknologi samt tilskud til projekter, der kan afprøve ny miljøteknologi på fuldskalaanlæg eller ved nye anlægsprojekter,
- 2) etablering af innovationspartnerskaber, der aktivt fremmer samarbejde mellem relevante aktører,
- 3) iværksættelse af projekter, der understøtter internationalt og bilateralt samarbejde om aktiviteter på miljø- og innovationsområdet, herunder aktivt forbedrer rammerne for dansk eksport af miljøteknologi, og
- 4) opbygning og formidling af viden inden for og om den miljøteknologiske sektor.

Kapitel 2

Bestyrelse og sekretariat

§ 2. Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram ledes af en uafhængig bestyrelse, der består af en formand og 7 andre medlemmer. Bestyrelsen skal have medlemmer med indsigt i miljø-, natur- og ressourceforhold, erhvervsforhold samt indsigt i forhold vedrørende miljøteknologi. Formanden skal have en erhvervmæssig baggrund. Formanden og de øvrige medlemmer udpeges af miljøministeren i deres personlige egenskab.

Stk. 2. 4 medlemmer af bestyrelsen udpeges efter indstilling fra henholdsvis klima-, energi- og bygningsministeren, uddannelses- og forskningsministeren, erhvervs- og vækstministeren og fødevareministeren.

Stk. 3. Bestyrelsen udpeges for en periode af 4 år med mulighed for genudpegning. Udtræder formanden eller et andet medlem af bestyrelsen før periodens udløb, kan afløseren udpeges for mindre end 4 år.

§ 3. Bestyrelsen træffer beslutning om den nærmere gennemførelse af aktiviteterne under Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram, jf. §§ 1, 6, 7 og 12.

Stk. 2. Bestyrelsen udarbejder forslag til en overordnet 4-årig strategi for gennemførelsen af Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram. Bestyrelsens forslag til strategi skal godkendes af ministeren.

Stk. 3. Bestyrelsen udarbejder årligt forslag til en handlingsplan for programmets nærmere gennemførelse. Forslaget udarbejdes med udgangspunkt i miljøministerens prioriteringer af de miljømæssige udfordringer og bestyrelsens strategi for gennemførelsen af Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram, jf. stk. 2. Bestyrelsens forslag til handlingsplan skal godkendes af ministeren.

Stk. 4. Bestyrelsen kan nedsætte et eller flere fagpaneler på konkrete faglige indsatsområder, herunder økologisk byggeri, og indhente rådgivning om indsatsen fra fagpanelet eller fagpanelerne på panelernes respektive fagområder.

§ 4. Miljøministeren stiller sekretariatsbistand til rådighed for bestyrelsen.

Stk. 2. Ministeren fastsætter bestyrelsens forretningsorden efter indstilling fra bestyrelsen.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om bestyrelsens adgang til at henlægge sine kompetencer til formanden og sekretariatet, herunder om at formanden og sekretariatet kan træffe afgørelser for bestyrelsen i mindre eller hastende sager.

§ 5. Bestyrelsen afgiver årligt en beretning til miljøministeren om sin virksomhed. Ministeren offentliggør bestyrelsens beretning elektronisk.

Kapitel 3

Tildeling af tilskud m.v.

Tildeling af tilskud

§ 6. Bestyrelsen træffer på grundlag af den godkendte handlingsplan, jf. § 3, stk. 3, beslutning om anvendelse af

den tilskudsbevilling, der er fastsat på den årlige finanslov, og beslutning om indkaldelse af projektansøgninger, jf. dog § 22, stk. 3.

Stk. 2. Bestyrelsen offentliggør samtidigt med indkaldelse af projektansøgninger de kriterier, som indgår i vurderingen af ansøgningerne.

§ 7. Bestyrelsen træffer afgørelse om tilsagn om tilskud.

Stk. 2. Bestyrelsen kan træffe afgørelse om tilsagn om tilskud til:

- 1) Projekter, der har til formål at udvikle, teste eller demonstrere nye miljøteknologiske løsninger, herunder tekniske gennemførlighedsundersøgelser forud for udvikling, test eller demonstration, og projekter til at opbygge viden om eller informere om miljøteknologiske muligheder og behov.
- 2) Projekter, der har til formål at etablere teknologiske løsninger, der indebærer miljøbeskyttelse, der rækker videre end nationale og EU-standarder for miljøbeskyttelse.
- 3) Projekter, der understøtter partnerskaber for miljøinnovation.
- 4) Projekter, der har til formål at formidle indsatsen for at fremme miljøeffektiv teknologi og anvendelse af miljøteknologi.
- 5) Dansk deltagelse i projekter, som nævnt i nr. 1, når disse projekter indgår i internationale programmer med international medfinansiering, og projektudvælgelsen er henlagt til en international udvælgelseskomite.

Stk. 3. Ved afgørelsen af, om der skal gives tilsagn om tilskud, foretager bestyrelsen en vurdering af, om støtte til projektet vil have tilskyndelsesvirkning, og af projektets miljø- og ressourcemæssige potentiale, projektets erhvervmæssige potentiale, projektets nyhedsværdi og faglige kvalitet, projektbeskrivelsens kvalitet samt af, i hvilket omfang projektets konsekvenser er forenelige med andre relevante samfundsmæssige hensyn.

§ 8. Tilsagn om tilskud efter § 7 kan gives til projekter, der gennemføres af

- 1) private og offentlige virksomheder,
- 2) private personer,
- 3) selvejende institutioner,
- 4) offentlige og private forskningsinstitutioner,
- 5) brancheorganisationer og lignende organisationer,
- 6) foreninger og
- 7) grupper eller sammenslutninger af de aktører, der er nævnt i nr. 1-6.

§ 9. Tilskud er betinget af, at projektet ikke er påbegyndt, inden der er meddelt tilsagn om tilskud.

§ 10. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om betingelser og vilkår for tilskud, herunder regler om

- 1) ansøgningernes form og indhold,
- 2) ydelse af projekttilskud, herunder om maksimale tilskudssatser,
- 3) regnskab og revision vedrørende projekter, hvortil der gives tilsagn om tilskud,

4) offentliggørelse af resultaterne af de projekter, hvortil der gives tilsagn om tilskud og

5) udbetaling af tilskud efter denne lov.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om tildeling af tilskud til projekter, der opnår tilskud efter anden lovgivning, herunder at der ikke kan gives tilskud efter denne lov til sådanne projekter.

§ 11. Bestyrelsen kan ikke gøre krav på immaterielle rettigheder, som opnås på grundlag af aktiviteter, hvortil der er givet tilskud.

Etablering af partnerskaber m.v.

§ 12. Bestyrelsen træffer på grundlag af den godkendte handlingsplan, jf. § 3, stk. 3, jf. dog § 22, stk. 4, og inden for rammerne af den bevilling, der er fastsat hertil på den årlige finanslov, beslutning om

- 1) etablering af innovationspartnerskaber, jf. § 1, nr. 2,
- 2) understøttelse af internationalt og bilateralt samarbejde på miljø- og innovationsområdet, jf. § 1, nr. 3, og
- 3) vidensopbygning, jf. § 1, nr. 4.

Stk. 2. Bestyrelsen kan som led i administrationen og udviklingen af Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram afholde udgifter til evaluering af programmet og dets resultater og til formidling af programmets resultater.

Kapitel 4

Bortfald og tilbagebetaling af tilskud

§ 13. Tilskud i henhold til denne lov bortfalder helt eller delvist, hvis

- 1) tilskudsmodtager har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller fortiet oplysninger af betydning i forbindelse med afgørelsen om tilskud eller under projektforløbet,
- 2) vilkår for tilskud ikke overholdes, eller
- 3) tilskudsmodtager ikke overholder sine pligter efter denne lov eller regler fastsat i medfør heraf.

Stk. 2. Miljøministeren afgør spørgsmål om bortfald af tilskud efter stk. 1 og kan i den forbindelse bestemme, at udbetalte tilskud helt eller delvist skal tilbagebetales.

Stk. 3. Skal et udbetalt tilskud helt eller delvist tilbagebetales, opkræves det skyldige beløb til betaling senest 14 dage senere. Tilbagebetales det skyldige beløb ikke rettidigt, tillægges beløbet rente efter forfaldsdagen med den rente, der er fastsat i § 5 i lov om renter ved forsinket betaling m.v. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For rykkerskrivelser efter første påkrav betales 100 kr.

Kapitel 5

Digital kommunikation

§ 14. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til bestyrelsen for Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram og ministeren om forhold, som er omfattet af denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om skriftlig digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til de statslige myndigheder, som ministeren efter § 18 har henlagt sine beføjelser eller opgaver til, om forhold, som er omfattet af denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, skal foregå digitalt.

Kapitel 6

Oplysningspligt, kontrol m.v.

Oplysningspligt

§ 15. Tilskudsmodtager skal under hele projektførelsen underrette miljøministeren, hvis betingelserne for tildeling af tilskud ikke længere er opfyldt.

Stk. 2. Tilskudsmodtager skal under hele projektførelsen på ministerens forlangende afgive erklæring om, hvorvidt betingelserne for tildeling af tilskud fortsat er opfyldt.

Tilsyn m.v.

§ 16. Miljøministeren fører tilsyn med overholdelse af denne lov og regler fastsat i medfør heraf.

§ 17. Tilsynsmyndigheden eller personer, tilsynsmyndigheden bemyndiger hertil, har til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til lokaliteter, der ejes eller drives af en fysisk eller juridisk person, der har modtaget tilsagn om tilskud efter loven. På tilsvarende måde har tilsynsmyndigheden adgang til regnskaber, forretningsbøger, papirer m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger til brug for løsning af opgaver efter denne lov eller til regler, der er fastsat i medfør heraf.

Stk. 2. Den, der har modtaget tilsagn om tilskud, skal efter anmodning fra tilsynsmyndigheden yde den fornødne vejledning og bistand ved tilsynets gennemførelse, og det materiale, der er nævnt i stk. 1, skal udleveres eller indsendes til tilsynsmyndigheden efter tilsynsmyndighedens anmodning.

Stk. 3. Politiet yder om nødvendigt bistand til gennemførelse af det tilsyn, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 4. Miljøministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler om den i stk. 3 nævnte bistand.

Stk. 5. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om tilsyn med de projekter, hvortil der ydes tilskud efter denne lov.

Kapitel 7

Administrative bestemmelser

§ 18. Miljøministeren kan henlægge sine beføjelser efter denne lov til en under ministeriet oprettet statslig myndighed.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, ikke skal kunne påklages.

Stk. 3. Ministeren kan henlægge sine beføjelser til at træffe afgørelse om bortfald eller tilbagebetaling af tilskud efter § 13 til bestyrelsen.

Kapitel 8

Klage og søgsmål

§ 19. Bestyrelsens afgørelser efter denne lov eller regler fastsat i medfør heraf kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Klage over retlige spørgsmål i forbindelse med afgørelser efter denne lovs §§ 7-9 og § 13, stk. 1 og 2, eller efter regler fastsat i medfør heraf kan indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 3. Afgørelser som nævnt i stk. 2 kan påklages af adressaten for afgørelsen.

Stk. 4. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens behandling, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 5. Når myndigheden videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til adressaten for afgørelsen med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 6. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet efter stk. 4 skal indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.

Stk. 7. Myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 8. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 4, 2. og 3. pkt., og stk. 5 ikke anvendelse.

Stk. 9. Klage efter stk. 2 skal være indgivet inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt adressaten. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog fra bekendtgørelsen.

§ 20. Søgsmål til prøvelse af en afgørelse truffet efter denne lov eller regler fastsat i medfør heraf skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt adressaten.

Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsen.

Stk. 2. Ved søgsmål om forhold vedrørende miljøet, der er omfattet af denne lov, skal retten påse, at omkostningerne ved sagen ikke er uoverkommeligt høje for de berørte parter.

Kapitel 9

Straf

§ 21. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger af betydning i forbindelse med afgørelser, der træffes efter denne lov, eller i øvrigt afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger, som den pågældende har pligt til at afgive i henhold til § 15,
- 2) anvender tilskud efter denne lov i strid med vilkår for tilskuddets anvendelse,
- 3) undlader at udlevere eller indsende den dokumentation eller afgive de oplysninger, som den pågældende har pligt til at udlevere eller indsende i henhold til § 17,
- 4) undlader at give tilsynsmyndigheden adgang til virksomheder m.v., som har modtaget tilsagn om tilskud efter loven, jf. § 17, eller
- 5) undlader at yde tilsynsmyndigheden vejledning og bistand ved tilsynets gennemførelse efter § 17, stk. 2.

Stk. 2. I regler, som fastsættes efter § 10 og § 17, stk. 5, kan der fastsættes bødestraf for overtrædelse af reglerne eller vilkår fastsat efter reglerne.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 10

Ikrafttræden m.v.

§ 22. Loven træder i kraft den 15. februar 2015, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 3, stk. 1-3, og § 19, stk. 6, stk. 7, 2. pkt., og stk. 8. Ministeren kan herunder fastsætte, at bestemmelserne skal træde i kraft på forskellige tidspunkter.

Stk. 3. Bestyrelsen træffer i 2015 beslutning om anvendelse af den tilskudsbevilling, der er fastsat på den årlige finanslov, alene på grundlag af miljøministerens prioriteringer af miljømæssige udfordringer og indkaldelsen af projektansøgninger i 2015.

Stk. 4. Bestyrelsen træffer i 2015 beslutning om anvendelse af den på årets finanslov fastsatte bevilling til aktiviteter, som nævnt i § 12, stk. 1, nr. 1-3, alene på grundlag af miljøministerens prioriteringer af miljømæssige udfordringer.

Stk. 5. Loven finder ikke anvendelse på indkaldelse af projektansøgninger og annoncering af indkaldelse af ansøgninger i 2015. For indkaldelse af projektansøgninger og annoncering af indkaldelse af ansøgninger i 2015 finder reglerne i miljøministerens bekendtgørelse nr. 456 af 25. april 2013 om tilskud til miljøeffektiv teknologi anvendelse.

Stk. 6. Loven finder ikke anvendelse på ansøgninger om tilskud modtaget før 1. januar 2015 og på tilsagn om tilskud meddelt efter reglerne i miljøministerens bekendtgørelse nr. 456 af 25. april 2013 om tilskud til miljøeffektiv teknologi. For disse ansøgninger og tilsagn om tilskud finder reglerne i miljøministerens bekendtgørelse nr. 456 af 25. april 2013 om tilskud til miljøeffektiv teknologi anvendelse.

§ 23. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedindhold
 - 2.1. Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram – formål og virkemidler
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Miljøministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Organisering af arbejdet under MUDP
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Miljøministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3. Betingelser for tilskud under MUDP
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Miljøministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.4. Tilskudssatser, medfinansiering m.v.
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Miljøministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.5. Digital kommunikation, herunder kommunikation ved digitale selvbetjeningsløsninger
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Særligt om digital kommunikation ved behandling af ansøgninger m.v. under MUDP – gældende ret
 - 2.5.3. Miljøministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.6. Bortfald og tilbagebetaling af tilskud, klageadgang, straf m.v.
 - 2.6.1. Gældende ret
 - 2.6.2. Miljøministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. De administrative konsekvenser for borgerne
6. De miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

I forbindelse med forhandlingerne om forslag til finanslov 2015 er der mellem regeringen, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten indgået en delaftale om at styrke indsatsen for den grønne omstilling og klimaet. Som en del af denne aftale er der enighed om at indføre en lov om Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP), og om at der i den forbindelse nedsættes en uafhængig bestyrelse. Dette lovforslag skal udmønte denne enighed om en lov om MUDP og om, at MUDP fremover vil blive ledet af en uafhængig bestyrelse.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram – formål og virkemidler

2.1.1. Gældende ret

MUDP har siden 2007 støttet udvikling og demonstration af lovende miljø- og ressourceeffektive teknologier og løs-

ninger på prioriterede udfordringer. Formålet har været at sikre bedre miljø og natur samtidigt med, at der skabes vækst og fastholdes arbejdspladser i Danmark.

Aktiviteter under MUDP har især omfattet:

- Tilskud til udvikling, test og demonstration af ny miljøteknologi, som gør det muligt at fremme højere miljøstandarder og/eller efterleve eksisterende regulering med smartere teknologier.
- Etablering af innovationspartnerskaber som ramme for samarbejde og dialog mellem virksomheder, vidensinstitutioner og myndigheder, der skaber bedre og billigere løsninger på miljømæssige udfordringer og hertil relateret national og international regulering.
- Bilateralt og internationalt samarbejde om fremme af miljøteknologi, med henblik på at øge mulighederne for eksport af dansk miljøteknologi.

Programmet er hidtil forvaltet inden for rammerne af finanslovens bevillinger og med udgangspunkt i regeringens og Folketingets årlige udmeldinger, om hvilke miljøpoliti-

ske prioriteringer, der særligt har skullet prioriteres inden for rammerne af finanslovens bevillinger.

Deltagerne i MUDP har omfattet producenter af teknologi, både etablerede virksomheder og nye, mindre virksomheder, samarbejder mellem producenter og forsyningsvirksomheder og andre brugere af miljøteknologi, vidensinstitutioner, organisationer samt myndigheder.

Under MUDP er der støttet både små og større projekter. Under programmet er det også blevet prioriteret at igangsætte store såkaldte fyrtårnsprojekter inden for områder, hvor der er behov for at synliggøre potentialet i miljøteknologi i fuld skala. Programmet har tilskyndet virksomhederne til at investere tidligere og mere i grøn innovation, end markedet i sig selv giver incitament til.

Siden 2007 er indsatsen for miljøteknologi gradvist blevet styrket. Dette er bl.a. sket med etableringen af MUDP i tilknytning til finansloven for 2012 og igen med finanslovsaftalen for 2013 om grøn vækst og beskæftigelse. På den baggrund nedsatte miljøministeren i 2013 dels et Rådgivende udvalg for grøn teknologi samt et Rådgivende udvalg for økologisk byggeri. Udvalgene er nedsat for to år med mulighed for forlængelse.

De årlige bevillinger til Miljøministeriets indsats for fremme af miljøteknologi er siden 2007 øget fra 30 mio. kr. i 2007 til samlet ca. 120 mio. kr. i 2015. Den øgede bevilling afspejler en stigende interesse hos virksomhederne i at deltage i programmet. Således er der i 2014 søgt om fem gange så mange midler som i 2010. Programmet har omfattet udvikling af miljø-, natur- og ressourceeffektive løsninger inden for områderne:

- Vand og klimatilpasning.
- Luftforurening og støj.
- Affald og ressourceeffektivitet.
- Kemikalier.
- Jordforurening.
- Industriens miljøudfordringer.
- Økologisk/bæredygtigt byggeri.

Aktiviteterne under MUDP er blevet tilrettelagt, så indsatsen har fremmet danske virksomheders udvikling af teknologier og løsninger, der muliggør en ressourceeffektiv implementering af national og international regulering, herunder f.eks. implementering af den Internationale Maritime Organisations (IMO) konvention om begrænsning af skibsfartens luftforurening og IMO's Ballastvandskonvention.

Indsatsen har endvidere bidraget til at skabe grundlag for en styrket regulering på områder, hvor danske virksomheder vil kunne få en konkurrencefordel, hvis de har udviklet teknologier og løsninger, der muliggør efterlevelse af ny regulering. Endelig har indsatsen bidraget til gennemførelsen af prioriterede vækst- og miljøinitiativer som f.eks. regeringens strategi for klimatilpasning, kemikalieindsatsen, strategien om ressourceeffektiv affaldsbehandling og regeringens byggepolitiske strategi.

På finansloven er der blevet afsat øremærkede midler til at gennemføre teknologiorienterede initiativer under MUDP på særligt prioriterede områder. Det gælder bl.a. i forhold til

ressourcestrategien fra 2013, regeringens luftpakke fra 2014 og indsatsen for økologisk/bæredygtigt byggeri.

2.1.2. Miljøministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

MUDP's og dermed dette forslags formål er at fremme miljøeffektive løsninger på prioriterede miljøudfordringer. Loven skal samtidig fremme udnyttelse og udvikling af erhvervspotentialer ved de miljøeffektive løsninger til gavn for vækst og beskæftigelse og erhvervslivets konkurrenceevne.

Med finanslovsaftalen for 2015 er der afsat midler til MUDP i de kommende fire år. Hermed er der grundlag for, at MUDP, som det gælder for Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP) og Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP), fremover bliver omfattet af en lov om programmet og dets gennemførelse. Sigtet med lovforslaget er derudover at professionalisere den indsats for miljøteknologi, som blev igangsat i 2007 med den første handlingsplan for miljøeffektiv teknologi. Som følge af den foreslåede lov vil der derfor blive etableret en professionel bestyrelse, som skal varetage ledelsen af programmet. Bestyrelsen vil bidrage med både erhvervs-mæssige kompetencer og indsigt i miljøteknologiske løsninger og udvikling af sådanne løsninger.

Efter forslaget skal MUDP fortsat omfatte tilskud til udvikling af ny miljøteknologi, etablering af innovationspartnerskaber og støtte til internationalt miljø-samarbejde og aktiviteter, der kan fremme virksomhedernes mulighed for at eksportere miljøteknologiske løsninger. Herudover vil der under programmet kunne gennemføres aktiviteter, der understøtter opbygning og formidling af viden inden for og om den miljøteknologiske sektor. Mens et projekt til udvikling af ny miljøteknologi altid vil have karakter af et tilskudsprojekt under MUDP, vil de øvrige nævnte aktiviteter, herunder etablering af partnerskaber og støtte til internationalt miljø-samarbejde, ofte både kunne iværksættes af tilskudsansøgere som projekter med tilsagn om tilskud, men bestyrelsen vil tillige kunne iværksætte de nævnte aktiviteter som led i vidensopbygning eller med et rammeskabende sigte inden for MUDP. Se herom i bemærkningerne til den foreslåede § 1.

Der vil under programmet tillige blive afholdt udgifter til bestyrelsens arbejde, herunder evalueringer, strategiarbejde samt udgifter til driften af programmet i form af honorar til formand og eventuelt bestyrelsesmedlemmerne, sekretariatsbistand, seminarer m.v. Hovedmålsætningen for programmet er fortsat udvikling af miljø-, natur- og ressourceeffektive løsninger. De centrale indsatsområder for programmet vil også fremover være vand, klimatilpasning, luftforurening, støj, affald, ressourceeffektivitet og jordforurening, kemikalier, industriens miljøudfordringer og økologisk/bæredygtigt byggeri. Indsatsområderne kan ændre sig i takt med den teknologiske udvikling og de miljøpolitiske prioriteringer.

Langt den største andel af bevillingerne til MUDP skal som hidtil anvendes til tilskud til virksomhedernes udvikling, test og demonstration af miljøteknologi inden for de prioriterede indsatsområder.

MUDP skal som hidtil støtte både små og store projekter. Hidtil har MUDP bevilget tilskud på mellem 50.000 kr. og ca. 13 mio. kr. pr. projekt med et gennemsnit på ca. 1 mio. kr. pr. projekt. Tilskuddene er primært målrettet producenter af miljøteknologi. MUDP skal især støtte både store og mindre virksomheder, samt derudover vidensinstitutioner, organisationer m.fl. Det bemærkes, at med den grønne vækstpakke fra juni 2014 er der under MUDP reserveret en særlig pulje til tilskud til små og mellemstore virksomheder i perioden 2015-2018.

MUDP skal fortsat prioritere tilskud til udvikling af nye miljøløsninger, hvor danske virksomheder har gode forudsætninger for at levere konkurrencedygtige løsninger til det globale marked, da det danske marked for miljøløsninger sjældent er stort nok til at gøre investeringer i udvikling af nye miljøteknologiske løsninger rentabel.

Det er samtidigt hensigten, at der fremadrettet er øget fokus på udvikling af såkaldt grønne fyrtårnsprojekter, som omfatter den næste state-of-the-art løsning på et prioriteret område. Løsningen kan være klar til implementering, men med en teknologisk usikkerhed, der betyder, at der er behov for offentligt tilskud for at komme i gang med det første anlæg i fuld skala. Sådanne fuldskalaanlæg fungerer også som et udstillingsvindue for dansk miljøteknologi overfor udenlandske investorer og beslutningstagere. Etablering af Fremtidens Spildevandsanlæg i Billund er et eksempel på et grønt fyrtårnsprojekt, der har modtaget støtte under MUDP.

Tilskud til virksomhedernes udviklings-, test-, og demonstrationsprojekter og fyrtårnsprojekterne skal som hidtil gives inden for rammerne af EU's regler for statsstøtte.

MUDP skal også fremover igangsætte grønne innovationspartnerskaber, der hidtil ofte er etableret som et strategisk samarbejde mellem virksomheder, myndigheder, organisationer og vidensinstitutioner. Formålet vil fortsat være at skabe bedre rammer for samspillet mellem de miljøpolitiske prioriteringer og udvikling af miljøeffektiv teknologi, styrke mulighederne for eksport af dansk miljøteknologi eller styrke de danske kompetencer i forhold til miljøteknologier og udvikling og anvendelse af teknologierne. Det følger af forslaget, at det vil være bestyrelsen, der træffer beslutninger om iværksættelse af innovationspartnerskaber under programmet. Hvis MUDP finansierer aktiviteter i regi af disse partnerskaberne, skal aktiviteterne udbydes efter de almindelige regler om offentlige indkøb af tjenesteydelser.

Det bemærkes, at klynger af virksomheder også kan søge tilskud til at etablere partnerskaber for miljøinnovation. Tilskud til et innovationspartnerskab vil afhænge af de foreslåede aktiviteter i partnerskabet. Der kan gives tilskud på 100 %, såfremt tilskud ikke udgør statsstøtte i den i TEUF artikel 107, stk. 1, nævnte betydning. Aktiviteter, hvor et tilskud vil indebære statsstøtte, vil kun kunne opnå de tilskudsprocenter, der er tilladelige efter Kommissionens forordning (EU) Nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (gruppefritagelsesforordningen).

Det følger af forslaget, at der også fremover skal iværksettes aktiviteter, der understøtter internationalt miljø samarbejde og bedre rammebetingelser for eksport af miljøteknologiske løsninger. Efter forslaget træffer bestyrelsen beslutning om, hvilke aktiviteter, der vil blive iværksat.

Det er hensigten, at MUDP som hidtil prioriterer tilskud til udvikling af nye miljøløsninger, hvor danske virksomheder har gode forudsætninger for at levere konkurrencedygtige løsninger til det globale marked. En indsats for at forbedre virksomhedernes rammebetingelser for eksport af danske miljøløsninger skal derfor fortsat være en integreret del af MUDP. MUDP vil hermed kunne bidrage til regeringens indsats for at fremme den grønne danske eksport, herunder regeringens vækstmarkedsstrategier og regeringens eksportstrategi på miljøområdet. Indsatsen vil blive udført i samarbejde med danske ambassader i udlandet, Eksportrådet, State of Green og relevante ministerier. De grønne fyrtårnsprojekter kan her have en vigtig rolle som udstillingsvindue for det fremmeste, danske virksomheder kan på miljøområdet. MUDP vil dermed kunne bidrage til markedsføring af Danmark som et grønt foregangsland for udvikling af løsninger på fremtidens globale miljø-, natur- og ressourceudfordringer.

Aktiviteterne under denne del af MUDP vil som hidtil kunne være vidensopbygning, partnerskaber og deltagelse i eksportfremstød i udlandet m.v. Aktiviteter, som bestyrelsen og sekretariatet ikke selv udfører, skal udbydes efter de almindelige regler om offentlige indkøb af tjenesteydelser. Det skal fremhæves, at det er en følge af EU's statsstøtteregler, at MUDP's aktiviteter på dette område ikke kan have karakter af egentligt eksportstøtte, dvs. støtte, der knytter sig til den egentlige eksport af varer eller tjenesteydelser, se nærmere herom nedenfor i afsnit 2.3.

MUDP vil fortsat bidrage til at realisere målsætningen om, at de danske investeringer i forskning, udvikling og demonstration skal udgøre mindst 3 % af Danmarks BNP, hvoraf de offentlige udgifter til forskning og udvikling skal udgøre en tredjedel. MUDP vil i den sammenhæng indgå i gennemførelsen af regeringens innovationsstrategi, herunder de samfundspartnerskaber, som er beskrevet i INNO+ kataloget, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelsers prioriteringsgrundlag for strategiske investeringer i innovation, samt strategisk forskning som beskrevet i FORSK2020 kataloget, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelsers viden- og prioriteringsgrundlag for strategiske investeringer i forskning.

Aktiviteter under programmet vil som hidtil endvidere indgå i opfølgningen på regeringens strategier for vækst og beskæftigelse, herunder vækstplanen for vand, bio & miljøløsninger, vækstplanen for det Blå Danmark og den byggepolitiske strategi.

2.2. Organisering af arbejdet under MUDP

2.2.1. Gældende ret

Miljøministeriets indsats for miljøeffektiv teknologi har i perioden 2008 – 2014 været finansieret via bevillinger på fi-

nansloven. Bevillingerne blev som udgangspunkt fastsat i de årlige politiske aftaler knyttet til finansloven. Dette har medført, at hovedparten af bevillingsrammen kun har været kendt et til to år frem. På finansloven har der været afsat både drifts- og tilskudsmidler til miljøteknologi.

Aktiviteter, som er blevet finansieret af driftsmidler, omfatter f.eks. vidensopbygning og formidling, sekretariatsbistand til innovationspartnerskaber eller samarbejde om eksportfremme, evaluering af indsatsen m.v. Formålet har været at bidrage til gode rammebetingelser for fremme af udvikling og anvendelse af nye miljøteknologiske løsninger.

Langt den største del af midlerne under bevillingerne er blevet anvendt til tilskud til virksomheder. Tilskudsmidlerne er i perioden 2008-2009 udmøntet inden for rammerne af en anmeldelse til EU om statsstøtte til forskning, udvikling og innovation, i perioden 2010-2014 er tilskudsmidlerne udmøntet inden for rammerne af miljøministerens bekendtgørelser om tilskud til miljøeffektiv teknologi. Bekendtgørelserne har i overensstemmelse med Kommissionens forordning (EF) nr. 800/2008 af 6. august 2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Generel gruppefritagelsesforordningen) og Kommissionens forordning (EF) nr. 1998/2006 af 15. december 2006 om anvendelse af traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtte (forordningen om de minimis-støtte) fastlagt rammerne for tilskud til miljøeffektiv teknologi, herunder tilskudsprocenter, mulige tilskudsmottagere, krav ved indsendelse af ansøgning om tilskud m.v.

Den seneste bekendtgørelse for miljøeffektiv teknologi er udstedt i 2013 med hjemmel i tekstanmærkning 106 i finansloven for 2013. Tekstanmærkningen og angivelse af Miljøministerens bekendtgørelse nr. 456 af 25. april af 2013 om tilskud til miljøeffektiv teknologi i bevillingsrammen er videreført i finansloven 2014 henholdsvis finanslovsforslaget 2015. Dette indebærer, at bekendtgørelsen fortsat er gældende i 2014 og vil være gældende i 2015, indtil den ophæves af ministeren.

I perioden 2007-2009 og 2010-2011 har prioriteringen af indsatsen været fastlagt i regeringens handlingsplaner for miljøeffektiv teknologi. I perioden 2012-2014 er prioritering af indsatsen blevet fastlagt i et prioriteringsnotat godkendt af miljøministeren, efter at Folketingets partier har haft mulighed for at afgive bemærkninger. Prioriteringsnotaterne har i denne periode været grundlaget for indkaldelse af ansøgninger under programmet.

Miljøstyrelsen har truffet afgørelse om tilskud efter bekendtgørelse om tilskud til miljøeffektiv teknologi.

Miljøministeren har nedsat to rådgivende udvalg under MUDP: Det Rådgivende udvalg om grøn teknologi og Det Rådgivende udvalg for økologisk byggeri. Det rådgivende udvalg for grøn teknologi er nedsat for en 2-årig periode, der udløber 30. juni 2015. Udvalget har i dialog med Miljøministeriet og inden for de rammer, som miljøministeren har fastlagt, til opgave at

- pege på de konkrete temaer og problemstillinger, hvor der indkaldes ansøgninger,

- rådgive om den langsigtede indsats, herunder pege på fremtidige indsatsområder både under hensyn til miljømæssige udfordringer, teknologiske muligheder og markedsmuligheder og
- rådgive om reguleringsmæssige initiativer, der i samspil med tilskudsmidler kan fremme innovation og grøn omstilling.

Udvalget er ikke blevet inddraget i vurdering af de enkelte ansøgninger om tilskud.

Udvalget har en formand med erhvervsmæssig erfaring, udpeget af miljøministeren, samt yderligere tre medlemmer, udpeget af miljøministeren efter indstilling fra Dansk Industri, Dansk Miljøteknologi og GTS – Godkendt Teknologisk Service (GTS-foreningen).

Det rådgivende udvalg for Økologisk Byggeri er nedsat for en 2-årig periode, der udløber 30. juni 2015. Udvalget har til opgave at

- fremme, følge og vurdere udviklingsmuligheder for økologisk byggeri,
- deltage som følgegruppe i projekt om en substitutionsdatabase for byggevarer,
- foretage faglige vurderinger af ansøgninger om tilskud til økologiske udviklingsprojekter, idet udvalgets faglige vurdering indgår i grundlaget for Miljøstyrelsens afgørelser om tilskud, og
- oprette eller fremme relevante netværk til fremme af viden om og udvikling af økologisk byggeri.

Udvalget har en formand, udpeget af miljøministeren, og yderligere 8 medlemmer, udpeget af miljøministeren efter indstilling fra henholdsvis Landsforeningen for Økologisk Byggeri, FBBB (Foreningen Bæredygtige Byer og Bygninger), SBI (Statens Byggeinstitut), Dansk Standard, Green Building Council Denmark, Klima- og Energi- og Bygningsministeriet, Vugge til vugge Danmark og Byggefagernes samvirke.

2.2.2. Miljøministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med forslaget etableres en uafhængig bestyrelse med otte medlemmer. Efter forslaget vil bestyrelsen lede MUDP og herunder træffe afgørelser om tilskud til virksomheder m.v., beslutte etablering af innovationspartnerskaber og iværksættelse af internationale aktiviteter inden for lovens rammer.

Efter forslaget sammensættes bestyrelsen ved, at Miljøministeren udpeger formanden samt tre af de øvrige bestyrelsesmedlemmer, mens de resterende fire medlemmer af bestyrelsen udpeges efter indstilling fra henholdsvis klima-, energi- og bygningsministeren, uddannelses- og forskningsministeren, erhvervs- og vækstministeren og fødevarerministeren. Bestyrelsen skal råde over erhvervsmæssige og miljømæssige kompetencer. Alle medlemmer af bestyrelsen, herunder formanden, udpeges i deres personlige egenskab for at sikre bestyrelsens uafhængighed.

Om etablering af bestyrelsen, udpegning af medlemmer m.v. se også bemærkningerne til lovforslagets § 2.

Det foreslås, at bestyrelsen udarbejder forslag til en 4-årig strategi for, hvordan bestyrelsen vil gennemføre programmet. Det er hensigten, at strategien skal tage udgangspunkt i bestyrelsens vurdering af miljøteknologiske potentialer og markedsmuligheder. Strategien skal således bidrage til at videreudvikle programmets virkemidler, herunder størrelse af projekter, inddragelse af små og store virksomheder, fyrtårnsprojekter, samarbejde med andre tilskudsordninger.

Det er hensigten, at strategien skal sikre, at programmet kan udvikles i et langsigtet perspektiv. Det forudsættes, at strategien skal være så rummelig og fleksibel, at den kan være en ramme for opfølgning på miljøministerens årlige udmeldinger til bestyrelsen om ministerens prioriteringer af de miljømæssige udfordringer ved udarbejdelse af forslag til de årlige handlingsplaner.

Det foreslås, at forslaget til strategien godkendes af miljøministeren.

Det foreslås endvidere, at bestyrelsen udarbejder forslag til en årlig handlingsplan. Forslag til handlingsplanen skal udarbejdes inden for rammerne af det pågældende års finanslovsbevilling og med udgangspunkt i bestyrelsens strategi og et oplæg fra miljøministeren om de miljøpolitiske udfordringer.

Det foreslås, at ministeren godkender bestyrelsens forslag til handlingsplan.

Den årlige bevilling, der som hidtil vil bestå af såvel tilskuds- som driftsmidler, vil herefter blive udmøntet på grundlag af bestyrelsens handlingsplan for de konkrete indsatsområder. Handlingsplanen vil tillige være grundlag for indkaldelse af projektansøgninger.

Det er i forlængelse heraf bestyrelsens opgave at sikre bedst mulig nyttiggørelse af bevillingen til MUDP ved at samarbejde med andre offentlige og private ordninger og institutioner, der støtter forskning, udvikling og demonstration på det grønne område. Disse omfatter bl.a. Danmarks Innovationsfond, EUDP, GUDP, Markedsmodningsfonden, de regionale vækstfora, Fonden for grøn omstilling, Vandsektorens Teknologi Udviklingsfond, Den Maritime Fond og EU's forsknings-, innovations- og miljøprogrammer, herunder Horizon 2020 og LIFE+. Bestyrelsen kan beslutte at reservere dele af bevilling til ansøgningsrunder, hvor der medfinansieres med andre offentlige eller private tilskudsordninger i det omfang, anvendelsen af bevillingen sker inden for MUDP's formål.

Miljøministeren træffer bestemmelse om honorar til bestyrelsen. Det er hensigten at, bestyrelsesformanden får et honorar. De øvrige medlemmer af bestyrelsen vil få dækket deres omkostninger i forbindelse med bestyrelsesarbejdet efter statens almindelige takster.

Det følger af forslaget, at Miljøministeren stiller sekretariatsbistand til rådighed for bestyrelsen.

Det er hensigten, at Miljøstyrelsen med bistand fra Naturstyrelsen varetager sekretariatsopgaverne.

Efter forslaget kan bestyrelsen nedsætte og anmode om rådgivning fra fagpaneler på konkrete faglige indsatsområ-

der under MUDP, se nærmere herom i bemærkninger til forslaget § 3, stk. 4.

Det er en konsekvens af lovforslaget, at de rådgivende udvalg om grøn teknologi og økologisk byggeri ophører efter udløbet af den 2-årige periode, de har været nedsat i.

Efter forslaget vil indkaldelse af projektansøgninger i 2015 ske under den eksisterende ordning. Dette er foreslået for at give virksomheder tilstrækkelig tid til at udarbejde projektforslag og ansøgning. Afgørelser om tilskud vil blive truffet af bestyrelsen efter de nye regler.

Med oprettelse af MUDP ved lov vil programmet falde inden for den kategori af selvejende institutioner, foreninger, fonde m.v., der er nævnt i § 3, stk. 1, nr. 1, i lov nr. 606 af 12. juni 2013 om offentlighed i forvaltningen.

Det følger af offentlighedslovens § 3, stk. 1, nr. 1, at loven finder anvendelse på al virksomhed, der udøves af de selvejende institutioner og foreninger m.v., dog således at bestemmelserne i offentlighedslovens §§ 11 og 12 (om ret til dataudtræk fra og ret til indsigt i databeskrivelse for databaser) og §§ 15-17 (om journaliseringspligt, postlister og pligt til at informere aktivt) ikke finder anvendelse.

Herudover vil reglerne i lov om aktindsigt i miljøoplysninger (miljøoplysningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 660 af 14. juni 2006, finde anvendelse, idet den virksomhed, der udøves af MUDP, er omfattet af den tidligere gældende offentlighedslovs § 1, jf. herved overgangsbestemmelsen i den gældende offentlighedslovs § 42, stk. 4, samt miljøoplysningslovens § 1, stk. 1.

Den virksomhed, som bestyrelsen udøver under MUDP, vil endvidere være omfattet af forvaltningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014, se lovens § 1, stk. 2, nr. 1.

Efter lovforslagets § 16 skal miljøministeren varetage tilsynet med overholdelse af denne lov og regler fastsat i medfør heraf. Det er hensigten, at ministeren henlægger beføjelsen til at varetage dette tilsyn til Miljøstyrelsen.

2.3. Betingelser for tilskud efter loven

2.3.1. Gældende ret

Betingelser for at opnå tilskud under MUDP er fastlagt i bekendtgørelse om miljøeffektiv teknologi. Betingelserne er fastsat sådan, at de i samspil med bekendtgørelsens regler om tilskudssatser og medfinansiering med tilskud fra andre ordninger, se herom afsnit 2.4., sikrer at tilskuddene meddeles inden for rammerne af EU's statsstøtteregler i form af gruppefritagelsesforordningen og forordningen om de minimis-støtte.

Efter den gældende ordning kan tilskud gives til private og offentlige virksomheder, offentlige-private partnerskaber, foreninger, organisationer, private personer, forskningsinstitutioner, universiteter og offentlige myndigheder, jf. bekendtgørelsens § 3.

Der er lagt vægt på, at der under ordningen er plads til både større og mindre projekter, således at også små- og mel-

lemstore virksomheder, der ikke kan løfte større projekter, har mulighed for at opnå støtte.

Under bekendtgørelsen har det været muligt at søge om tilskud til følgende projekttyper:

Industriel forskning, også kaldet teknologiudvikling, der omfatter projekter, hvor der gennemføres planlagt forskning eller kritiske undersøgelser med henblik på at opnå ny viden og nye færdigheder med det formål at udvikle nye produkter, produktionsmetoder eller tjenesteydelser eller med henblik på en mærkbar forbedring af de eksisterende produkter, produktionsmetoder eller tjenesteydelser. Dette omfatter frembringelse af komponenter til komplekse systemer, som er nødvendige for industriel forskning, navnlig generisk teknologivalidering dog undtaget prototyper, som hører under eksperimentel udvikling. Der ydes ikke tilskud til egentlige forskningsprojekter, herunder projekter der er omfattet af forpligtelsen til forskningsfaglig vurdering, jf. lov nr. 306 af 29. marts om Danmarks Innovationsfond.

Eksperimentel udvikling, også kaldet test og demonstration, omfatter projekter, der omhandler erhvervelse, kombination, udformning og anvendelse af eksisterende videnskabelig, teknologisk, kommerciel og anden relevant viden og færdigheder med henblik på at udarbejde planer, projekter eller tegninger for nye, ændrede eller forbedrede produkter, produktionsmetoder eller tjenesteydelser. Udvikling af kommercielt anvendelige prototyper og pilotprojekter er også omfattet, såfremt prototypen nødvendigvis må være det endelige kommercielle produkt, og såfremt den er for kostbar at fremstille til kun at blive brugt til demonstration og validering.

Tekniske gennemførlighedsundersøgelser omfatter projekter, der går forud for enten industriel forskning eller eksperimentel udvikling, og hvor der afklares teknologiske forhold og muligheder som optakt til selve teknologiudviklingen eller test og demonstration, f.eks. laboratorieafprøvning, ekspertvurdering af mulighederne og lignende med det formål at afklare hvilke løsninger, der vurderes mest realistisk at udvikle videre på.

Demonstration og etablering af miljøteknologiske løsninger, der går videre end gældende nationale- og EU-standarder, omfatter de såkaldte fyrtårnsprojekter, projekter, hvor der etableres og afprøves ny lovende teknologi (den næste state-of-the-art løsning), der er klar til implementering, men som er kendetegnet ved en teknologisk usikkerhed, der betyder, at der er behov for offentlig støtte til at komme i gang med det første anlæg. Det er en betingelse, at løsningen giver en miljøeffekt, der rækker videre end nationale- og fællesskabsstandarder.

Miljøstyrelsen har indkaldt projektansøgninger inden for udvalgte emner.

Ved vurdering af en ansøgning under ordningen, er der lagt særligt vægt på, om projektet

- bidrager til grøn omstilling og et bedre miljø,
- bidrager til at give dansk erhvervsliv bedre muligheder for at udvikle og anvende konkurrencedygtig miljøteknologi,

- har teknologisk nyhedsværdi, og
- om der er tilstrækkelig tilskyndelsesvirkning.

Der er desuden lagt vægt på, om projektet

- har en hensigtsmæssig og klar beskrevet fremgangsmåde,
- har et budget, der står i et rimeligt forhold til projektets indhold, og hvor de ansøgte tilskudsprocenter ligger inden for ordningens rammer,
- har en klar og egnet organisering samt arbejds- og tidsplan,
- har en god formidling af resultater og erfaringer til relevante målgrupper og
- har en kvalitetssikringsplan eller tilsvarende.

Det har endvidere været muligt at yde tilskud til at opbygge viden om eller informere om miljøteknologiske muligheder og behov under ordningen. Det er dog en mulighed, der er anvendt i meget begrænset omfang.

2.3.2. Miljøministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Tilskud skal som hidtil meddeles inden for rammerne af EU's statsstøtteregler. Det indebærer, at tilskud vil blive meddelt i overensstemmelse med de betingelser og under de vilkår, der følger af EU's gruppefritagelsesforordning og forordningen om de minimis-støtte.

Det følger af forslaget, at bestyrelsen træffer afgørelse om tilsagn om tilskud.

Efter forslaget kan ansøgere som hidtil være private og offentlige virksomheder, private personer, selvejende institutioner, offentlige og private forskningsinstitutioner, brancheorganisationer og lignende organisationer, foreninger, og grupper eller sammenslutninger af de nævnte parter, jf. forslagens § 8. Det er hensigten, at der fortsat skal lægges vægt på, at der i tilskudsordningen kan gives tilskud til både større og mindre projekter, således at også små- og mellemstore virksomheder, der ikke kan løfte større projekter, har mulighed for at opnå støtte. Efter forslaget kan der som hidtil opnås tilskud til følgende projekttyper:

- 1) Projekter, der har til formål at udvikle, teste eller demonstrere nye miljøteknologiske løsninger, herunder tekniske gennemførlighedsundersøgelser forud for udvikling, test eller demonstration, og til at opbygge viden om eller informere om miljøteknologiske muligheder og behov.
- 2) Projekter, der har til formål at etablere teknologiske løsninger, der indebærer miljøbeskyttelse, der rækker videre end nationale- og EU-standarder for miljøbeskyttelse.
- 3) Projekter, der understøtter partnerskaber for miljøinnovation.
- 4) Projekter, der har til formål at formidle indsatsen for at fremme miljøeffektiv teknologi og anvendelse af miljøteknologi.
- 5) Dansk deltagelse i projekter, som beskrevet i nr. 1, når disse projekter indgår i internationale programmer med international medfinansiering, og hvor projektudvæl-

gelsen er uddelegeret til en international udvælgelseskomite.

Projekttyperne 1, 2, 4 og 5 er beskrevet nærmere under gældende ret ovenfor. Det bemærkes dog, at de tekniske gennemførlighedsundersøgelser efter den nye gruppefritagelsesforordning, Kommissionens forordning (EU) Nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108, nu er defineret som evaluering og analyse af potentialet i et projekt, der sigter mod at støtte beslutnings-tagningsprocessen ved objektivt og rationelt at afdække styrker og svagheder, muligheder og risici samt at kortlægge de ressourcer, der er nødvendige for at gennemføre projektet og i sidste ende udsigterne for et vellykket udfald. Det bemærkes, at der efter forslaget fortsat ikke kan ydes tilskud til egentlige forskningsprojekter, herunder projekter der er omfattet af forpligtelsen til forskningsfaglig vurdering, jf. lov om Danmarks Innovationsfond.

Innovationspartnerskaber er en ny projekttype. Innovationspartnerskaber udgør en ramme om et strategisk samarbejde mellem virksomheder, myndigheder, organisationer og vidensinstitutioner, som har til formål at udvikle og fremme anvendelse af miljøeffektiv teknologi på prioriterede områder og styrke de danske miljøteknologiklynger.

Ved vurdering og prioritering af ansøgninger skal bestyrelsen foretage en vurdering af, om støtte til projektet vil have tilskyndelsesvirkning, og af projektets miljø- og ressourcemæssige potentiale, det erhvervmæssige potentiale, projektets nyhedsværdi, den faglige kvalitet, projektbeskrivelsens kvalitet samt om projektets konsekvenser er forenelige med andre relevante samfundsmæssige hensyn. Se nærmere om denne vurdering i bemærkningerne til § 7, stk. 3.

Tilskyndelsesvirkning skal forstås i overensstemmelse med EU's gruppefritagelsesordning nr. 551/2014, jf. art. 6. Efter forordningen antages tilskyndelsesvirkning inden for en støtteordning at foreligge, hvis modtageren før projektets eller aktivitetens påbegyndelse har indgivet en skriftlig støtteansøgning til den pågældende medlemsstat. Ansøgningen om støtte skal mindst indeholde følgende oplysninger: a) virksomhedens navn og størrelse, b) en beskrivelse af projektet, herunder dets start- og slutdato, c) projektets beliggenhed, d) en liste over projektomkostningerne, e) støttetype (tilskud, lån, garanti, tilbagebetalingspligtigt forskud, egenkapitaltilførsel eller andet) og beløbet for den offentlige finansiering, som projektet kræver.

På denne baggrund følger det endvidere af forslagens § 9, at der ikke kan meddeles tilskud til projekter, der er påbegyndt, inden der er meddelt tilsagn om tilskud.

Det forventes, at de fleste af projekterne som hidtil vil være projekter inden for afsnittet om forskning, udvikling og innovation under EU's gruppefritagelsesforordning. Det er dog samtidigt hensigten, at der skal være projekter inden for afsnittet om tilskud til miljøstøtteforanstaltninger, hvilket typisk vil være tilfældet ved de større fyrtårnsprojekter.

2.4. Tilskudssatser, medfinansiering m.v.

2.4.1. Gældende ret

Efter bekendtgørelsen ydes tilskud som en procentdel af de meromkostninger, der er forbundet med projektets gennemførelse (udgifter til løn, ekstern bistand, indkøb af materialer og nødvendigt udstyr og lignende). Tilskudssatserne er forskellige afhængigt af projekttype og størrelsen af delta-gende virksomheder.

Tilskudssatserne, der er fastsat i overensstemmelse med bl.a. EU's statsstøtteregler, er følgende:

- 1) Indtil 50 % af de tilskudsberettigede udgifter til industriel forskning (teknologiudvikling).
- 2) Indtil 25 % af de tilskudsberettigede udgifter til eksperimentel udvikling (test og demonstration).
- 3) Indtil 65 % af de tilskudsberettigede udgifter til tekniske gennemførlighedsundersøgelser, der går forud for industriel forskning.
- 4) Indtil 40 % af de tilskudsberettigede udgifter til tekniske gennemførlighedsundersøgelser, der går forud for eksperimentel udvikling.
- 5) Indtil 35 % af de tilskudsberettigede udgifter til demonstration og etablering af miljøteknologiske løsninger, der rækker videre end nationale- og fællesskabsmiljøstandarder.

For virksomheder, der er omfattet af definitionen af mikro-, små- og mellemstore virksomheder, jf. Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 (2003/361/EF), kan tilskudsprocenten efter nr. 2-5 hæves med op til 10 % til mellemstore virksomheder og med op til 20 % til mikro- og små virksomheder.

Projekter kan modtage medfinansiering fra andre offentlige ordninger, men kun op til den tilskudsprocent, som ville være gældende for miljøteknologiordningen i sig selv.

2.4.2. Miljøministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at ministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om tilskudssatser og betingelser for opnåelse af tilskud efter loven. Tilskudssatser og -betingelser, der fastsættes i overensstemmelse med bl.a. EU's statsstøtteregler, vil blive baseret på gruppefritagelsesforordningen, Kommissionens forordning (EU) Nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108, og vil svare til det, der er gældende i dag, se afsnit 2.4.1. Dog vil tilskudssatsen til tekniske gennemførlighedsundersøgelser fremover blive den samme som for industriel forskning.

Tilskudsprojekterne kan medfinansieres med andre offentlige midler, hvis det samlede offentlige tilskud ikke overstiger det maksimale tilskud, der i de pågældende tilfælde kan ydes efter loven.

Midler fra en EU-ordning, som forudsætter national medfinansiering, kan på samme måde indgå i tilskudsprojektets finansiering, hvis det samlede offentlige tilskud ikke overstiger det maksimale tilskud efter den pågældende ordning.

Bestyrelsen kan beslutte, at en del af de årlige bevillinger kan anvendes til tilskud til dansk deltagelse i test-, udviklings- og demonstrationsprojekter, der indgår i internationale programmer med international medfinansiering, og hvor projektudvælgelsen er uddelegeret til en international udvælgelseskomite eller lignende. Det bemærkes, at der hidtil ikke er givet tilskud til dansk deltagelse i sådanne projekter under MUDP, men at det er vurderet, at det skal være en mulighed for bestyrelsen at meddele sådanne tilskud, herunder meddele tilskuddene med henblik på at styrke dansk deltagelse i europæiske og internationale samarbejder om udvikling af miljøeffektive teknologier.

2.5. Digital kommunikation, herunder kommunikation ved digitale selvbetjeningsløsninger

2.5.1. Gældende ret

En forudsætning for at kunne pålægge virksomheder og borgere pligter i forhold til det offentlige er, at sådanne pligter er hjemlet ved lov. Dette gælder således også for at kunne pålægge virksomheder og borgere en pligt til, at en given indberetning eller ansøgning m.v. til det offentlige og kommunikationen i forbindelse hermed skal ske digitalt og ved brug af specifikke løsninger og formater m.v. f.eks. i digitale selvbetjeningsløsninger.

Det følger endvidere af persondataloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer) § 39, at borgere i visse tilfælde kan modsætte sig, at en afgørelse, der angår den pågældendes personlige forhold, udelukkende træffes på grundlag af elektronisk databehandling. I den forbindelse refereres til elektronisk behandling af oplysninger, der er beregnet til at vurdere bestemte personlige forhold. Dette kan f.eks. være oplysninger om en persons erhvervssevne, kreditværdighed, pålidelighed, adfærd m.v. Efter lov om digital post (lov nr. 528 af 11. juni 2012 om Offentlig Digital Post) § 3 skal juridiske enheder med CVR nummer og fysiske personer, der er 15 år eller derover, tilsluttes Offentlig Digital Post. Det følger af samme lovs § 7, stk. 1, at offentlige afsendere, der er tilsluttet postløsningen, kan sende meddelelser til personer eller juridiske enheder, der er tilsluttet postløsningen. Endvidere fremgår det af lovens § 8, at fysiske personer og juridiske enheder, der er tilsluttet postløsningen, kan sende henvendelser til offentlige afsendere via postløsningen, det gælder dog ikke, hvis andet fremgår af anden lovgivning, jf. lovens § 9.

Lov om digital post forpligter således ikke borgere og virksomheder til at kommunikere digitalt med offentlige myndigheder, ligesom loven ikke forpligter borgere og virksomheder til at benytte bestemte selvbetjeningsløsninger. Obligatorisk digital kommunikation fra borgere og virksomheder rettet til offentlige myndigheder, herunder krav om, at det er obligatorisk at anvende den offentlige myndigheds digitale selvbetjeningsystem, forudsætter derfor indførelse af selvstændig hjemmel.

Betalinger fra det offentlige til borgere og juridiske personer reguleret i lov om offentlig betaling m.v. (lovbe-

kendtgørelse nr. 798 af 28. juni 2007). Efter lovens § 1, stk. 1, skal bl.a. personer over 18 år, som i henhold til lov om Det Centrale Personregister er tildelt et personnummer, og som ikke er registreret som udrejst af Danmark, have en konto i et pengeinstitut (en »Nemkonto«), hvortil offentlige myndigheder med frigørende virkning kan foretage udbetaling af pengebeløb. Efter lovens § 1, stk. 2, skal bl.a. juridiske personer, som er tildelt et CVR-nummer efter lov om Det Centrale Virksomhedsregister anwise en konto i et pengeinstitut, hvortil offentlige myndigheder med frigørende virkning kan foretage udbetaling af pengebeløb.

Det forhold, at der fastsættes krav om, at kommunikationen til en offentlig myndighed skal ske digitalt, herunder eventuelt gennem en digital selvbetjeningsløsning, har ingen betydning for den offentlige myndigheds forpligtelser til at opfylde de almindelige forvaltningsretlige krav, herunder kravene om, at myndigheden skal sikre dokumenters autenticitet, sikker registrering af dokumenter, at en part kan lade sig repræsentere af en anden, og at der ydes den nødvendige vejledning til brugere af de digitale løsninger. Det følger heraf, at de offentlige digitale løsninger, der etableres, skal være forenelige med opfyldelse af de almindelige forvaltningsretlige krav til offentlige myndigheders sagsbehandling.

2.5.2. Særligt om digital kommunikation ved behandling af ansøgninger m.v. under MUDP – gældende ret

Der er ikke i dag hjemmel til at pålægge borgere og virksomheder at kommunikere digitalt med Miljøstyrelsen om behandlingen af tilskudsansøgninger.

Det følger af § 11 i bekendtgørelse om tilskud til miljøeffektiv teknologi, at ansøgning skal indsendes til Miljøstyrelsen, og at der skal anvendes et ansøgningsskema, som er tilgængeligt på ministeriets hjemmeside www.ecoinnovation.dk. Der er ikke krav om, at ansøgningen skal indsendes digitalt. Miljøstyrelsen har hidtil opfordret til, at ansøgningen indsendes via e-mail. Det er i vejledningen til ansøgere oplyst, at hvis ansøgningen indeholder følsomme personoplysninger, kan de indsende en papirudgave i stedet.

Miljøstyrelsen sender i overensstemmelse med lov om digital post svar til ansøgere med digital post (sikret e-mail) og efter § 12, stk. 3, i bekendtgørelse om tilskud til miljøeffektiv teknologi offentliggør styrelsen tidsfrister for indsendelse af ansøgninger på www.ecoinnovation.dk. I overensstemmelse med art. 9, stk. 2, i den for ordningen hidtil gældende gruppefritagelsesforordning, Kommissionens forordning 800/2008, har Miljøstyrelsen endvidere samlet og offentliggjort materiale, der beskriver MUDP, herunder betingelserne for at opnå støtte under ordningen, via www.ecoinnovation.dk.

Behandlingen af ansøgninger om tilskud m.v. er delvist papirbaseret. Indstilling om tilskud og godkendelse heraf er papirbaseret. Når beslutning om tilskud er truffet, registreres tilsagnet elektronisk i et TilskudsAdministrationsSystem (TAS). Alle sagsakter registreres i det elektronisk sags- og dokumentstyringssystem, Captia. Lister over samtlige årets tilskud samt fordeling af midler på hovedemner offentliggøres på www.ecoinnovation.dk.

2.5.3. Miljøministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med forslagets § 14 skabes der hjemmel til, at miljøministeren kan fastsætte regler om, at al skriftlig kommunikation om forhold, omfattet af loven og regler efter loven, til MUDP's bestyrelse, til miljøministeren og de statslige myndigheder under ministeriet, som ministeren bemyndiger til at udøve beføjelser efter loven, skal foregå digitalt. Ministeren vil i den sammenhæng kunne fastsætte mere præcise krav om anvendelse af bestemte it-systemer, digitale formater og digital signatur eller lignende i reglerne.

Kommende regler efter bestemmelser i forslagets § 14 vil tillige indebære, at skriftlige henvendelser m.v. om forhold, som er omfattet af loven, eller regler udstedt efter loven, ikke anses for behørigt modtaget, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger m.v. herefter sendes på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at den relevante offentlige myndighed skal vejlede afsender om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde. Den relevante offentlige myndighed vil i denne sammenhæng som udgangspunkt være Miljøstyrelsen som sekretariat for MUDP's bestyrelse.

Samtidig vil regler efter de foreslåede bestemmelser indebære, at meddelelser m.v. til eller fra myndigheder, der sendes på den foreskrevne digitale måde, anses for at være kommet frem til adressaten på det tidspunkt, hvor meddelelsen m.v. er tilgængelig digitalt for adressaten.

Der vil desuden skulle fastsættes regler om fritagelse for pligten til digital kommunikation. Fritagelsesmuligheden tænkes bl.a. anvendt, hvor det er påkrævet at anvende en dansk digital signatur, og der er tale om en person uden dansk CPR-nummer eller et selskab med hjemsted i udlandet, som ikke kan få en dansk digital signatur.

I tilfælde, hvor der foreligger dokumenter, som det ikke er muligt at scanne eller printe, og som det således kan være nødvendigt at modtage via almindelig post, kan dette efter omstændighederne begrunde en fritagelse fra reglen om digital kommunikation.

Det skal i den sammenhæng fremhæves, at det forhold, at en virksomhed eller en person oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at håndtere, ikke kan føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anvende en computer på et folkebibliotek eller anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Af de regler, som fastsættes efter de foreslåede bestemmelser, vil det således skulle fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med myndighederne, om hvilke forhold og på hvilken måde.

Det er hensigten, at der efter forslagets § 14 fastsættes regler om, at ansøgninger som hovedregel skal fremsendes

digitalt – med e-post - og om hvilke undtagelser, der vil være fra dette krav. Reglernes indhold vil svare til det, der i dag allerede er praksis, jf. ovenfor. Det forventes således, at den hidtidige praksis for såvel digital som papirbaseret kommunikation og sagsbehandling vil fortsætte på kort sigt.

På lidt længere sigt er det hensigten at udvikle en digital selvbetjeningsløsning, hvor ansøgninger skal indtastes i en digital formular med mulighed for at vedhæfte bilag. Løsningen skal så vidt muligt integreres med det elektroniske sag- og dokumentstyringssystem og TAS, således at arbejds-gange lettes for både ansøgere og bestyrelse og sekretariat. Når ansøgninger, dokumentation m.v. indsendes og håndteres på denne måde, vil det også give bedre muligheder for at præsentere overblik over ansøgninger, tilskud og fordeling på hovedemner. Dette kan understøtte mere offentlig indsigt i programmets resultater og udvikling. Det er hensigten, at den digitale løsning i videst muligt omfang skal understøtte en digital sagsbehandling af ansøgninger m.v. i sekretariatet.

Det bemærkes, at der foreslås indført særskilte regler om digital kommunikation med Natur- og Miljøklagenævnet i forbindelse med eventuelle klager, jf. afsnit 2.6.2.

2.6. Bortfald og tilbagebetaling af tilskud, klageadgang, straf m.v.

2.6.1. Gældende ret

Bekendtgørelse om tilskud til miljøeffektiv teknologi indeholder i § 22 bestemmelser om bortfald og tilbagebetaling af tilskud. Tilskud kan herefter f.eks. bortfalde, hvis tilskudsmodtager har givet urigtige eller vildledende oplysninger, som har haft betydning for afgørelsen om tildeling af tilskud.

Miljøstyrelsen træffer afgørelser om tilsagn om tilskud m.v. efter bekendtgørelsen, og der er ikke adgang til at klage over Miljøstyrelsens tilsagn, jf. bekendtgørelsens § 9.

Der er ikke fastsat regler om straf for overtrædelser af bekendtgørelsens regler.

2.6.2. Miljøministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Lovforslaget indeholder bestemmelser om bortfald og tilbagebetaling af tilskud, om adgang til klage og om straf ved overtrædelse af loven eller regler fastsat efter loven.

Tilskud kan f.eks. bortfalde, hvis tilskudsmodtager har givet urigtige eller vildledende oplysninger, som har haft betydning for afgørelsen om tildeling af tilskud. Se også bemærkningerne til forslagets § 13 om helt eller delvist bortfald af tilskud.

Der foreslås en bestemmelse om, at klage begrænses til retlige spørgsmål inden for en række opregnede områder i forbindelse med afgørelser truffet af bestyrelsen, se nærmere herom i bemærkninger til § 19.

Som klageberettiget foreslås adressaten for bestyrelsens afgørelse om tilsagn om tilskud eller afslag på ansøgning om tilskud.

Der foreslås en ordning for indgivelse og videresendelse af klage over en afgørelse om tilsagn om tilskud efter lovens bestemmelser, der svarer til lignende ordninger på natur- og miljøområdet, for herved at bidrage til at effektivisere klagesagsbehandlingen i Natur- og Miljøklagenævnet, se lov nr. 580 af 18. juni 2012 om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love. Den foreslåede ordning fastsætter, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet den påklagede afgørelse, og som udgangspunkt ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog de undtagelser fra kravet om anvendelse af digital selvbetjening, som findes i § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, indsat ved § 1 i lov nr. 86 af 28. januar 2014 om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love. Herudover skal den myndighed, der modtager klagen, når den videregiver klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, samle sagens dokumenter og udarbejde en udtalelse i sagen til brug for klagesagsbehandlingen i nævnet.

Efter den foreslåede ordning skal førsteinstansen, hvis den vil fastholde sin afgørelse, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb, videregende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Som nævnt ovenfor fremgår det af forslaget, at klagen, når den videregendes til Natur- og Miljøklagenævnet, udover de dokumenter, der er indgået i sagens behandling, skal være bilagt myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter. 1. instansen skal ikke afvente en høring fra nævnet, men skal af sig selv samle de relevante dokumenter i sagen og udarbejde en udtalelse. Når klagesagen modtages i Natur- og Miljøklagenævnet, vil den således som udgangspunkt være fuldt oplyst. Det foreslås endvidere, at 1. instansen, når den videregiver klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, samtidig skal sende en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen. Dette bidrager yderligere til at effektivisere klagesagsbehandlingen i Natur- og Miljøklagenævnet, idet nævnet ikke efter at have modtaget 1. instansens udtalelse skal sende den i høring hos de involverede i klagesagen. Som beskrevet ovenfor følger det som en grundbetingelse af forslaget, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening.

Det bemærkes, at reglerne om anvendelse af digital selvbetjening ved indgivelse af klage til 1. instansen endnu ikke er trådt i kraft, se nærmere § 26, stk. 2, i lov nr. 86 af 28. januar 2014 om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love, hvorefter § 1 om obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage først træder i kraft ved miljøministerens bestemmelse herom. Som en konsekvens heraf foreslås i dette lovforslags § 22, stk. 2, indsat en lignende bestemmelse, således at pligten til at anvende den digitale selvbetjening ved indgivelse af klage til 1. instansen efter dette lovforslag først træder i kraft, når miljøministeren, i overensstemmelse med reglerne i § 26, stk. 2, i lov nr. 86 fra 2014, træffer bestemmelse om ikraft-

træden. Det forudsættes herved, at der er parallelitet mellem miljøministerens bestemmelse om ikrafttræden af reglerne om anvendelse af digital selvbetjening efter den netop nævnte lov og efter dette lovforslag. Se også bemærkningerne til den foreslåede § 22, stk. 2.

For 1. instansen følger det af bekendtgørelse nr. 1125 af 16. oktober 2014 om anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjeningsløsning, at kommunikation mellem Natur- og Miljøklagenævnet og 1. instans vedrørende sager, som er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet, skal ske ved anvendelse af digital kommunikation, herunder bestemte it-systemer, særlige digitale formater, digital signatur el.lign.

Efter § 18 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet betales et gebyr for nævnets behandling af klager. Gebyret udgør 500 kr. sats december 2014. Klagegebyret kan tilbagebetales, hvis klagen trækkes tilbage.

Endeligt indeholder forslaget mulighed for bødestraf, hvis ansøger om tilskud f.eks. afgiver urigtige oplysninger af betydning for vurderingen af ansøgningen, eller hvis en tilskudsmodtager anvender tilskud i strid med vilkår fastsat for tilskuddets anvendelse.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil kun have begrænsede administrative konsekvenser for staten. Udgifter til administration af loven vil blive dækket af finanslovbevillingen til programmet. Det gælder også udgifterne til etablering af digital ansøgningsformular i løbet af 2015/2016 samt sekretariatsbetjening og honorering af ny bestyrelse. Det forventes, at klager til Natur- og Miljøklagenævnet vil have et meget begrænset omfang, og at de økonomiske og administrative konsekvenser af klageadgangen derfor vil være tilsvarende meget begrænsede. Der er hidtil modtaget meget få klager over afgørelser under MUDP.

Ved etablering af en digital ansøgningsformular vil den kunne lette den efterfølgende sagsbehandling i sekretariatet samt bedre muligheder for at formidle resultater af ordningen. Der vil være engangsudgifter knyttet til etablering af it-system, implementering m.v. En del af disse udgifter vil kunne finansieres inden for ordningen.

Lovforslaget vil ikke umiddelbart have økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner og kommuner, men på sigt kan MUDP bidrage til en effektivisering af opgaver hvor regioner og kommuner har et ansvar, f.eks. i forhold til håndtering af jordforurening, rensning af spildevand, vandforsyning, affaldshåndtering m.v. For de regioner og kommuner, der som offentlige virksomheder vælger at søge og opnår tilskud under programmet, vil der være positive økonomiske konsekvenser, men også udgifter til egenfinansiering af deltagelse. De kommuner eller regioner, der vælger at deltage i et projekt og søge tilskud, påtager sig ligeledes en begrænset administrativ opgave.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Sigtet med forslaget om etablering af en professionel bestyrelse med forretningsmæssige og miljøteknologiske kompetencer er bl.a. at styrke de erhvervmæssige perspektiver med programmet, således at de projekter, der støttes udover at have et væsentligt miljøpotentiale også indebærer gode muligheder for at skabe grundlag for øget vækst og arbejdspladser. Desuden giver loven sikkerhed for en mere langsigtet indsats, som virksomhederne kan planlægge efter.

Lovforslaget vil ikke have negative økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet som helhed.

For de ansøgere (virksomheder, universiteter, kommuner og regioner som offentlige virksomheder m.fl.), der søger og opnår tilskud under programmet, vil der være positive økonomiske konsekvenser, men disse virksomheder m.v. skal dog samtidigt bidrage med den nødvendige egenfinansiering. Tilskud skal have en tilskyndelsesvirkning, jf. afsnit 2.3. Tilskud til projekter vil typisk udgøre 25 % - 50 % af det samlede projektbudget. Små- og mellemstore virksomheder kan få forhøjet tilskudsprocenten inden for rammerne af EU's statsstøtteregler.

De virksomheder m.v., der vælger at deltage i et projekt og søge tilskud, påtager sig ligeledes en begrænset administrativ opgave.

5. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vil ikke have administrative konsekvenser for en større gruppe borgere. Det er dog muligt for privatpersoner at søge under programmet, og for dem vil der være en indsats forbundet med at lave en ansøgning. De, der evt. modtager tilskud, vil få mulighed for at udvikle deres miljøteknologi og få et bedre grundlag for f.eks. at etablere en virksomhed.

6. De miljømæssige konsekvenser

Formålet med indsatsen for fremme af miljøeffektiv teknologi har været og er fortsat at styrke udviklingen og anvendelsen af mere miljø- og ressourceeffektive teknologier og løsninger. Med tilskudsordningen under MUDP tilskyndes virksomheder til at gennemføre investeringer i ny og mere effektiv miljøteknologi tidligere, end markedet på det pågældende tidspunkt giver grundlag for. Med tilskuddene kan omkostningerne ved implementering af eksisterende og kommende miljøregulering reduceres, ligesom nye teknologiske løsninger giver mulighed for at realisere yderligere forbedringer for miljøet og skabe grundlag for en mere ambitiøs miljøregulering.

Der er mange eksempler på, at MUDP støttede projekter muliggør realisering af konkrete miljøforbedringer, selv om den konkrete miljøeffekt ofte kan være vanskelig at vurdere. Som et eksempel på et projekt, som har modtaget tilskud, kan nævnes udvikling af en ny dysse og brændstofventil til eftermontering på eksisterende skibsmotorer. Da IMO-reguleringen forpligter rederierne til at leve op til de udledningskrav, der modsvarer Bedst Tilgængelig Teknologi, er det

vurderingen, at den miljømæssige effekt vil være en global reduktion af NO_x-udledning med 60.000 tons pr. år, hvilket svarer til næsten halvdelen af Danmarks samlede årlige landbaserede udledning af NO_x. Andre eksempler er udvikling af ny træbeskyttelse med færre kemiske stoffer, vandbesparende teknologi til rengøring af industriemballage, systemer til rensning af ballastvand, partikelfiltre til færges, forbedret udnyttelse af energiindhold i spildevand og bedre fjernelse af fosfor i spildevand.

Der blev i 2013 gennemført en evaluering af MUDP, som viste, at MUDP støttede projekter i perioden 2007-2011 havde ført til optagelse af ca. 60 nye miljøteknologiske patenter, samt at der forventedes yderligere 43 patentansøgninger. Patenter er ofte en forudsætning for, at nye løsninger kommer i produktion og bliver anvendt i praksis.

Det forventes, at de positive konsekvenser både i forhold til miljøet og erhvervslivet vil blive yderligere styrket ved den foreslåede forvaltning af MUDP af en professionel bestyrelse med både erhvervmæssige kompetencer og indsigt i miljøteknologiske løsninger og deres udvikling. Det vurderes, at etablering af bestyrelsen vil skabe bedre forudsætninger for, at der under programmet i større grad prioriteres projekter, som fører til kommercielle løsninger, der bliver anvendt til gavn for vækst og miljøforbedringer, bliver styrket.

7. Forholdet til EU-retten

Tilskud meddelt under MUDP er statsstøtte.

De planlagte tilskudsordningerne i 2007 og 2008 under den første miljøteknologiske handlingsplan blev notificeret og godkendt som lovlig statsstøtte efter traktatens artikel 87 og 88, før ordningen blev etableret.

Efter Kommissionen udstedte den første forordning om lovlige former for generel statsstøtte udover de minimisstøtte, Kommissionens forordning (EF) nr. 800/2008 af 6. august 2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Generel gruppefritagelsesforordning) er tilskudsordningerne etableret og administreret i overensstemmelse med denne gruppefritagelsesforordning og Kommissionens forordning (EF) nr. 1998/2006 af 15. december 2006 om anvendelse af traktatens artikel 87 og 88 på de minimisstøtte. Både Gruppefritagelsesforordningen og forordningen om de minimisstøtte fastsætter en række betingelser for meddelelse af tilskud m.v. som lovlig statsstøtte, herunder særligt krav til støtteordningerne gennemsigtighed, tilskyndelsesvirkning og grænser for støttens omfang (tilskudsprocenter) og et forbud mod direkte eksportstøtte. Kravene skal overholdes både ved etablering af støtteordningerne og ved administration af ordningerne. Ulovligt udbetalt støtte er tilbagebetalingspligtig for modtageren.

Tilskudsordningerne under MUDP er løbende, typisk årligt, anmeldt efter gruppefritagelsesforordningens artikel 9. Meddelte tilskud er afrapporteret årligt efter forordningens artikel 11, også tilskud meddelt i 2014 vil blive afrapporteret efter denne forordning.

Kommissionens forordning (EU) Nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 har fra 1. juli 2014 afløst forordning 800/2008. Forordning 651/2014 finder indtil 31. december 2020 anvendelse for de tilskudsordninger, der etableres og administreres under MUDP. Tilskudsordningerne skal etableres og administreres inden for rammerne af denne forordning og forordningen om de minimis-støtte. Tilskudsordningerne under loven vil således blive anmeldt og afrapporteret efter den ny gruppefritagelsesforordnings artikel 11.

Lovforslaget lever op til kravene i konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet (Århus-konventionen).

Efter Århus-konventionens artikel 9, stk. 3, skal enhver part under konventionen endvidere sikre, at medlemmer af offentligheden, der opfylder eventuelle kriterier i national ret, har adgang til administrative eller retslige procedurer for at anfægte private personers eller offentlige myndigheders handlinger eller unkladelser, der er i strid med de bestemmelser i national ret, der vedrører miljøet.

Efter artikel 9, stk. 4, skal procedureerne, der er fastsat i artikel 9, stk. 2 og 3, endvidere stille tilstrækkelige og effektive retsmidler til rådighed, inklusive foreløbige retsmidler, hvor dette findes passende, der skal være rimelige og retfærdige, betimelige og ikke uoverkommeligt dyre. Artikel 9, stk. 2, og artikel 9, stk. 4, er gennemført i EU-retten ved det tidligere VVM-direktivs artikel 10 a (nu artikel 11).

Processen ved danske domstole forudsættes at leve op til kravene i Århus-konventionen. I lyset af EU-domstolens dom af 13. februar 2014 i sag C-530/11, Kommissionen mod Storbritannien, indeholder forslaget i § 21, stk. 2, en bestemmelse om at retten ved søgsmål om forhold vedrørende miljøet, der er omfattet af loven, skal påse, at omkostningerne ved sagen ikke er uoverkommeligt høje for den pågældende. Forpligtelsen påhviler samtlige retsinstanser.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 26. november til den 1. december 2014 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: 3F, 92-gruppen forum for Bæredygtig Udvikling, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Affald Danmark, Akademiet for de tekniske videnskaber (ATV), Akademikernes Centralorganisation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Asfaltindustrien, Auto & Miljø (AMS Miljø), Batteriforeningen, Benzinforhandlerens Fælles Repræsentation, Bureau Veritas, HSE Denmark A/S, Biokemisk Forening, Branchearbejdsmiljørådet Jord til Bord, Brancheforeningen Danske Maritime, Brancheforeningen SPT, Bryggeriforeningen, Byggesocietetet, Centralforeningen af Autoreparatører i Danmark, Centralorganisati-

onernes Fællesudvalg (CFU), CO-Industri, COOP Danmark, Cowi, DAKOFA, Danish Seafood, Danmarks Automobilforhandler Forening, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Affaldsforening, Dansk Akvakultur, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Biotek, Dansk Byggeri - Miljøsektionen, Dansk Detail, Dansk Energi, Dansk Energi Brancheforening, Dansk Erhverv, Dansk ErhvervsFremme, Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Industri (DI), Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Metal, Dansk Miljøteknologi, Dansk Mode og Textil, Dansk Producentansvars System, Dansk Sejlunion, Dansk Skovforening, Dansk Solvarmeforening, Dansk Standard, Dansk Transport og Logistik (DTL), Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA), Danske Advokater, Danske Busvognmænd, Danske Fragtmænd, Danske Havne, Danske Landbrugsmaskinfabrikanter, Danske Regioner, Danske Revisorer, Danske Speditører, DCE Nationalt Center for Miljø og Energi, De Danske Bilimportører, De Danske Skovdyrkerforeninger, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet (KU), Det Økologiske Råd & Selskab, DHI, Dinex, DONG Energy, DSB, DTU AQUA - Institut for Akvatiske Ressourcer, DTU Miljø - Institut for Vand og Miljøteknologi, Emballageindustrien, Energinet.dk, FDM, Forbrugerrådet, FORCE Technology, Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark, Foreningen af Byplanlæggere (FAB), Foreningen af Danske Privathavne, Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen af Vandværker i Danmark, Foreningen Bæredygtige Byer og Bygninger, Foreningen Danske Kraftvarmeverker, Foreningen Danske Råstoffer, Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri, Forskningscenter for Skov & Landskab (KU), Friluftsrådet, Godkendt Teknologisk Service (GTS), Green Cities, Green Network, Green Network, Grønne Familier, Håndværksrådet, I/S Vestforbrænding, Industriens Branchearbejdsmiljø, Ingeniørforeningen i Danmark, Kalk- og Teglværksforeningen, Key2Green, KL, Københavns Universitet, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Danske Anlægsgartnere, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen Levende Hav, Landsforeningen Praktisk Økologi, Landsorganisationen i Danmark (LO), Mejeriforeningen, Miljønetværk Syd, NOAH, Orbicon, Plastindustrien i Danmark, Rambøll, Rederiforeningen af 1895, Rederiforeningen for mindre skibe, Returbat, Roskilde Universitets Center (RUC), Skov & Landskab, Skovdyrkerforeningerne, Småskovsforeningen Danmark, Spildevandsteknisk Forening, Sund og Bælt, Syddansk Universitet, Teknologisk Institut, Uniscrap, Vattenfall, Verdensnaturfonden – WWF, Vestegnsens Miljøforum, Økologisk Landsforening, Århus Miljø-Center, Århus Universitet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
--	--------------------------------------	-----------------------------------

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Positive konsekvenser for de kommuner og regioner, der som offentlige myndigheder deltager i projekter, der opnår tilskud.	Begrænsede udgifter til sekretariatsbetjening af bestyrelse og til honorar m.v. til bestyrelsesformand og medlemmer. Forventeligt særdeles begrænsede omkostninger til behandling af sager i Natur- og Miljøklagenævnet. Udgifter til egenfinansiering ved deltagelse i projekter for de kommuner og regioner, der som offentlige virksomheder deltager i projekter, der opnår tilskud
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ved etablering af en ansøgningsportal vil der på sigt kunne realiseres en effektivisering af sagsbehandlingen.	Der vil være et vist, men begrænset merarbejde ved sekretariatsbetjening af bestyrelse. De kommuner eller regioner, der vælger at deltage i et projekt og søge tilskud, påtager sig en begrænset administrativ opgave.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Positive konsekvenser for de virksomheder, der opnår tilskud til projekter m.v.	Udgifter til egenfinansiering ved deltagelse i projekter for de virksomheder m.v., der deltager i projekter, der opnår tilskud
Administrative konsekvenser for erhvervslivet		Lovforslaget pålægger ikke erhvervslivet administrative konsekvenser, idet det er frivilligt at søge om tilskud. De virksomheder, der vælger at søge om tilskud, påtager sig en begrænset administrativ opgave.
Administrative konsekvenser for borgerne		Lovforslaget pålægger ikke borgerne administrative konsekvenser, idet det er frivilligt at søge om tilskud. De borgere der, der vælger at søge om tilskud, påtager sig en begrænset administrativ opgave
Miljømæssige konsekvenser	Programmet indeholder en tilskyndelsesvirkning, der understøtter udvikling af teknologier og løsninger, der ikke ellers ville blive udviklet eller først ville blive udviklet på et senere tidspunkt. Der forventes en vis styrkelse af programmets virkning som følge af bedre tilrettelæggelse af indsatsen, fordi loven sikrer en flerårig indsats.	
Forholdet til EU-retten	MUDP skal etableres og administreres i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler. For at sikre overensstemmelse med Århuskonventionens krav om adgang til prøvelse af afgørelser om miljøforhold indeholder lovforslaget en bestemmelse om, at retten ved søgsmål om forhold vedrørende miljøet, der er omfattet af loven, skal påse, at omkostningerne ved sagen ikke er uoverkommeligt høje for den pågældende. Forpligtelsen påhviler samtlige retsinstanser.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Lovforslagets formål er at bidrage til at realisere miljø- og ressourcepolitiske målsætninger fastlagt af Folketing og regering. Formålet med Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram er at fremme miljøeffektive løsninger på prioriterede miljøudfordringer. Programmet skal samtidigt fremme udnyttelse og udvikling af erhvervspotentialer

ved de miljøeffektive løsninger til gavn for vækst og beskæftigelse og erhvervslivets konkurrenceevne.

Lovforslaget anvender begrebet miljø i en bred betydning, sådan at begrebet miljø dækker naturressourcer, herunder naturtyper og arter, geologiske (endelige) ressourcer og miljøet i omgivelserne, herunder jord, vand og luft og dets betydning for menneskers sundhed. For en mere udførlig beskrivelse af lovens formål se afsnit 2.1.2. i de almindelige bemærkninger.

Begrebet miljøeffektiv skal forstås i overensstemmelse med EU's og OECD's brug af betegnelsen. Miljøeffektive løsninger omfatter således alle løsninger, der direkte eller indirekte forbedrer miljøet. Det dækker således bl.a. teknologier til begrænsning af forurening ved rensning, mere miljøvenlige produkter og produktionsprocesser, mere effektiv ressource- og energihåndtering og teknologiske systemer, der reducerer miljøpåvirkningen.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP's) formål og opgave, som er at virke for udvikling, test, demonstration og anvendelse af ny miljøteknologi. MUDP's formål og opgave er nærmere beskrevet i de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.2.

Forslaget til bestemmelsen fastlægger MUDP's tre hovedaktiviteter. De tre hovedaktiviteter er de samme som hidtil i MUDP. De tre forskellige typer af aktiviteter understøtter gensidigt hinanden.

MUDP's primære hovedaktivitet vil fortsat være bevilling af tilskud til projekter, som har potentiale til at bidrage til en grøn omstilling ved at sikre et bedre miljø og give dansk erhvervsliv bedre muligheder for at forbedre, tilpasse og udnytte de muligheder, der ligger i at være på forkant med teknologiuudviklingen.

Tilskudsprogrammet omfatter også demonstration og etablering af miljøteknologiske løsninger (fyrtårnsprojekter), hvor der etableres og afprøves ny lovende teknologi (den næste state-of-the-art løsning), der er klar til implementering, men som er kendetegnet ved en teknologisk usikkerhed, der betyder, at der er behov for offentlig støtte til at komme i gang med det første anlæg. Det er en betingelse, at den miljøteknologiske løsning i disse fyrtårnsprojekter har den effekt, at miljøbeskyttelsen vil række videre end efter nationale og fællesskabsstandarder. Se herom i bemærkningerne til § 7.

For det andet skal MUDP fortsat aktivt fremme samarbejde mellem offentlige og private aktører om at styrke grundlaget for udvikling af nye løsninger på miljø-, natur- og ressourceudfordringer. Dette sker ved etablering af innovationspartnerskaber for miljøteknologi, som fungerer som en ramme for dialog mellem de relevante aktører. Innovationspartnerskaberne skal fremme en bedre sammenhæng mellem de miljøpolitiske målsætninger og virksomhedernes indsats for miljøinnovation. Betegnelsen offentlige og private aktører omfatter i denne sammenhæng bl.a. virksomheder, vidensinstitutioner, de såkaldte GTS'er (Godkendt Teknologisk Service), foreninger og interesseorganisationer og kommuner, regioner og statslige myndigheder.

For det tredje skal MUDP fortsat understøtte gennemførelse af dansk deltagelse i bilaterale miljøsamarbejdsaftaler eller internationale miljøsamarbejdsaftaler. Særligt skal MUDP skabe bedre grundlag for udvikling af kommercielle relationer mellem virksomheder, investorer og brugere af miljøteknologi i samarbejdslandene. Denne internationale dimension er et afgørende element i virksomhedernes grundlag for at træffe beslutninger om investeringer i udvik-

ling af ny miljøteknologi. Som en del af MUDP's internationale profil skal MUDP have mulighed for at gennemføre sine aktiviteter i samarbejde med innovationsprogrammer i regi af EU, internationale organisationer og lande som Danmark har samarbejdsaftaler med på miljø-, natur-, ressource- og forsknings- udviklings- og innovationsområdet.

Mens et projekt til udvikling af ny miljøteknologi efter § 1, nr. 1, altid vil have karakter af et tilskudsprojekt under MUDP, vil den type af aktiviteter, som er nævnt i § 1, nr. 2 og 3, samt nr. 4, ofte både kunne iværksættes af tilskudsansøgere som projekter med tilsagn om tilskud efter den foreslåede § 7, men efter den foreslåede § 12 vil bestyrelsen tillige kunne iværksætte denne type af aktiviteter som led i vidensopbygning eller med et rammeskabende sigte inden for MUDP.

Det følger af forslaget til bestemmelsen i § 1, nr. 4, at MUDP som hidtil tillige skal understøtte opbygning og formidling af viden inden for den miljøteknologiske sektor. Det kan f.eks. ske i form af kortlægning af miljøteknologiske virksomheder og grupper af virksomheder (klynger), teknologivurderinger, kortlægning af barrierer og muligheder for innovation på miljøområdet samt kortlægning af markedet for miljøteknologi. Der vil endvidere kunne iværksættes analyser, som understøtter udvikling og anvendelse af nye miljøteknologiske løsninger. Som yderligere eksempler på tiltag, der kan igangsættes efter den foreslåede bestemmelse kan nævnes crowd sourcing-aktiviteter og etablering af dialogplatforme, afholdelse af konferencer og workshops m.v.

Til § 2

Det foreslås med *stk. 1*, at MUDP ledes af en bestyrelse, der består af i alt otte medlemmer inklusiv en formand. Antallet er begrundet i en afvejning af bestyrelsens funktions- og beslutningsdygtighed og hensynet til, at de fornødne kompetencer er repræsenteret. For at undgå tvivl om bestyrelsens uafhængighed i forhold til opgaverne foreslås det, at både formanden og øvrige medlemmer udpeges af miljøministeren i deres personlige egenskab.

Det forudsættes, at bestyrelsen sammensættes, således at bestyrelsesmedlemmerne tilsammen har bred indsigt i miljønatur- og ressourceområdet. Herudover forudsættes, at bestyrelsen råder over indsigt i erhvervsforhold bl.a. med hensyn til forretningsplanlægning, finansiering og markedsdannelse samt indsigt i forhold vedrørende miljøteknologi, herunder udvikling og centrale aktører på området. Mindst halvdelen af medlemmerne, herunder formanden, forventes at have en erhvervsmæssig baggrund herunder erfaring fra arbejde i private virksomheder, og det tilsigtes, at der er bestyrelsesmedlemmer med erfaring fra områderne affaldshåndtering, luftforurening, vand, industri samt bygge- og anlægsvirksomhed.

Udpegningen vil ske i overensstemmelse med lov om ligestilling af kvinder og mænd.

Det foreslås med *stk. 2*, at miljøministeren udpeger fire medlemmer til bestyrelsen efter indstilling fra henholdsvis a) erhvervs- og vækstministeren, b) fødevarerministeren, c)

ministeren for uddannelse og forskning samt d) klima-, energi og bygningsministeren. De resterende tre medlemmer samt formanden foreslås udpeget af miljøministeren uden forudgående indstilling.

Sammensætningen af bestyrelsen vil således også understøtte den tværgående koordination, der i øvrigt finder sted i forbindelse med regeringens indsats på miljø-, innovations- og erhvervsområdet.

Med *stk. 3* foreslås det, at bestyrelsen udpeges for en periode af fire år, og at bestyrelsesmedlemmer og -formand kan genudpeges for yderligere perioder af fire år ad gangen. Bestemmelsen gør det muligt at afveje hensynet til kontinuitet, som tilsiger en funktionsperiode af en vis længde, og hensynet til fornyelse og dynamik, som tilsiger en vis tidsbegrænsning.

I tilfælde af formandens eller et medlems udtræden af bestyrelsen i løbet af den 4-årige periode, kan ministeren vælge at udpege en ny formand eller et nyt medlem for en 4-årig periode eller frem til udløbet af den udtrædendes oprindelige funktionsperiode.

Til § 3

Med det foreslåede *stk. 1* gives bestyrelsen kompetence til at træffe beslutninger om MUDP's aktiviteter. Aktiviteterne er beskrevet i bemærkningerne til § 1 og i de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.2.

Det foreslås i *stk. 2*, at bestyrelsen udarbejder forslag til en 4-årig strategi for, hvordan bestyrelsen vil gennemføre programmet. Det er hensigten, at strategien tager sit udgangspunkt i bestyrelsens vurdering af miljøteknologiske potentialer og markedsmuligheder. Strategien skal således bidrage til at videreudvikle programmets virkemidler, herunder størrelse af projekter, inddragelse af små og store virksomheder, fyrtårnsprojekter og samarbejde med andre tilskudsordninger. Det er hensigten, at strategien skal sikre, at programmet kan udvikles i et langsigtet perspektiv. Det forudsættes, at strategien skal være så rummelig og fleksibel, at den kan være en ramme for opfølgning på miljøministerens årlige udmeldinger til bestyrelsen om ministerens prioriteringer af de miljømæssige udfordringer ved udarbejdelse af forslag til de årlige handlingsplaner.

Det foreslås, at forslaget til strategien godkendes af miljøministeren.

Det foreslås med *stk. 3*, at bestyrelsen årligt udarbejder et forslag til en handlingsplan, der skal fastlægge programmets nærmere gennemførelse ved konkrete indsatsområder og dermed sætte rammerne for bestyrelsens udmøntning af de midler, der årligt tildeles programmet på finansloven, jf. forslagets §§ 6, 7 og 12. Forslag til handlingsplanen skal derfor udarbejdes inden for rammerne af bevillingen. Forslag skal herudover tage udgangspunkt i bestyrelsens strategi og i de miljømæssige udfordringer, som miljøministeren har tilkendegivet skal prioriteres ved anvendelse af programmets bevilling det pågældende år. Miljøministeren sender ved årsskiftet en kort beskrivelse af disse prioriterede miljømæssige udfordringer. Det foreslås, at miljøministeren skal godkende

forslaget til den årlige handlingsplan, som herefter vil være grundlaget for indkaldelse af projektansøgninger til tilskudsmidler under programmet, afgørelser om tilsagn om tilskud og prioritering og iværksættelse af aktiviteterne under MUDP i øvrigt.

Med bestemmelsen i *stk. 4* foreslås, at bestyrelsen kan etablere fagpaneler, som kan rådgive bestyrelsen på konkrete faglige indsatsområder. MUDP dækker og vil fortsat dække mange forskelligartede faglige områder, og det kan ikke forventes, at bestyrelsen råder over indsigt i alle områder. Et eksempel på et konkret indsatsområde, hvor det kunne forventes, at bestyrelsen nedsatte og rådførte sig med et fagpanel, er økologisk og bæredygtigt byggeri. Ud af MUDP's bevilling for årene 2015-2018 er der hvert år særskilt reserveret 10 mio. kr. til aktiviteter på indsatsområdet økologisk og bæredygtigt byggeri.

Til § 4

Med *stk. 1* foreslås det, at miljøministeren stiller sekretariatsbistand til rådighed for bestyrelsen. Det er hensigten, at Miljøstyrelsen varetager sekretariatsopgaverne, herunder rådgivning af bestyrelsen om de forvaltningsretlige krav, der gælder i forbindelse med at bestyrelsen træffer afgørelser m.v. Miljøstyrelsen vil sikre inddragelse af relevant faglig bistand fra andre styrelser under Miljøministeriet, forventeligt primært fra Naturstyrelsen, til sekretariatsopgaverne.

Med *stk. 2* foreslås det, at miljøministeren fastsætter en forretningsorden for bestyrelsen. Forretningsordenen skal bl.a. omfatte forhold som bestyrelsens beslutningsdygtighed, inhabilitet, tavshedspligt, afstemningsregler eventuelt valg af næstformand og delegation af bestyrelsens kompetencer til formand og sekretariat. Efter forslaget fastsætter ministeren forretningsordenen efter indstilling fra bestyrelsen.

Med *stk. 3* foreslås det, at miljøministeren kan fastsætte regler om bestyrelsens adgang til at henlægge sine kompetencer til formanden og sekretariatet til at træffe afgørelse på bestyrelsens vegne i et nærmere bestemt omfang. Bestemmelsen skal muliggøre, at bestyrelsen kan fastlægge en arbejdsdeling, hvorefter at formanden i perioden mellem to bestyrelsesmøder kan træffe afgørelse på bestyrelsens vegne i f.eks. sager af hastende karakter.

Herudover vil bestyrelsen kunne finde det hensigtsmæssigt, at sekretariatet kan bemyndiges til at varetage nærmere bestemte opgaver for bestyrelsen i forbindelse med den sekretariatsbistand, der stilles til rådighed for bestyrelsen. De nærmere regler, f.eks. om en bagatelgrænse for, hvornår sekretariatet træffer afgørelse i visse anliggender, der hører under bestyrelsens opgaver, vil kunne fastsættes i bestyrelsens forretningsorden.

Til § 5

Det følger af forslaget til bestemmelsen, at bestyrelsen årligt afgiver en beretning om bestyrelsens gennemførelse af programmet i forhold til bevillingen på finansloven, strategien, handlingsplanen og lovens formål. Det er hensigten, at beretningen skal indeholde en redegørelse for anvendelsen

af årets bevilling, status for gennemførelsen af programmets aktiviteter, jf. § 1, beskrivelse af resultater af projekter og aktiviteter støttet af MUDP, samt af udfordringer med at realisere programmets formål. Beretningen forventes desuden at omhandle status for samarbejde med andre parter og andre tilskudsprogrammer.

Det er hensigten, at bestyrelsen afgiver sin årlige beretning til ministeren, og at den årlige beretning offentliggøres på www.ecoinnovation.dk. Beretningen og dens offentliggørelse skal bidrage til at sikre, at der er gennemsigtighed i administrationen af MUDP.

Til § 6

Det foreslås i *stk. 1*, at bestyrelsens grundlag for at træffe beslutning om anvendelse af årets finanslovsbevilling til MUDP skal være den handlingsplan, som bestyrelsen har udarbejdet, og som miljøministeren har godkendt, jf. § 3, stk. 3. Efter forslaget skal bestyrelsen endvidere tage udgangspunkt i sin indkaldelse af ansøgninger, som bl.a. vil angive de nærmere temaer og miljøudfordringer, som er i fokus for en given ansøgningsrunde.

Det bemærkes, at det følger af forslaget til § 22, stk. 3, at bestyrelsen i 2015 inden for rammerne af finanslovens tilskudsbevilling og den gældende gruppefritagelsesforordning 651/2014 træffer beslutning om anvendelse af årets tilskudsbevilling alene på grundlag af ministerens prioriteringer af miljømæssige udfordringer for 2015 og Miljøstyrelsens indkaldelse af ansøgninger i foråret 2015. Hensigten er at muliggøre et forløb, hvorefter indkaldelse af ansøgninger til tilskudsmidlerne i 2015 kan ske tidligt på året inden for den gældende ordning. Det vil give ansøgerne god tid til at skrive deres ansøgninger samtidig med, at bestyrelsen kan træffe afgørelse om tilsagn om tilskud efter loven og regler fastsat efter loven allerede fra 2015.

Det foreslås i *stk. 2*, at bestyrelsen i forbindelse med indkaldelse af projektansøgninger skal offentliggøre de kriterier, som indgår i vurderingen af ansøgninger om tilskud. Dette er en forudsætning for gennemsigtighed om, hvad der vil blive lagt til grund for bestyrelsens vurdering og, hvad der skal beskrives i en ansøgning. Offentliggørelse af kriterierne er hermed også en forudsætning for at overholde kravene om fuld oplysning og gennemsigtighed om støtteordningen i gruppefritagelsesforordningens krav om fuld oplysning omkring ordningen.

Til § 7

Det følger af det foreslåede *stk. 1*, at det er bestyrelsen, der er tillagt kompetencen til at træffe afgørelse om tildeling af tilskud under programmet. De projekter, som bestyrelsen efter forslaget kan meddele tilsagn til, er nævnt i *stk. 2* og omfatter test-, udviklings- og demonstrationsprojekter, investeringsstøtte til miljøbeskyttelse, formidlingsprojekter og innovationspartnerskaber. Det bemærkes, at der efter forslaget ikke kan ydes tilskud til egentlige forskningsprojekter, herunder projekter der er omfattet af forpligtelsen til forskningsfaglig vurdering, jf. lov om Danmarks Innovationsfond.

De foreslåede projekttyper i *stk. 2* skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 1, hvor MUDP's formål og ramme er beskrevet. Der henvises herudover til afsnit 2.3. i de almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af de forskellige projekttyper. Tilskud vil blive meddelt via et tilsagn til tilskudsmodtager.

Det foreslås i *stk. 3*, at bestyrelsen ved afgørelsen af, om der skal gives tilsagn om tilskud til en ansøger, skal foretage en vurdering af om støtte til projektet vil have tilskyndelsesvirkning. Tilskyndelsesvirkning skal forstås i overensstemmelse med EU's gruppefritagelsesordning nr. 551/2014, jf. art. 6. Efter forordningen antages tilskyndelsesvirkning inden for en støtteordning at foreligge, hvis modtageren før projektets eller aktivitetens påbegyndelse har indgivet en skriftlig støtteansøgning til den pågældende medlemsstat. Bestyrelsen skal vurdere projektets miljø- og ressourcemæssige potentiale, det erhvervsmæssige potentiale, eksport og beskæftigelse, projektets nyhedsværdi, den faglige kvalitet, projektbeskrivelsens kvalitet samt i hvilket omfang projektets konsekvenser er forenelige med andre relevante samfundsmæssige hensyn.

Ved en vurdering af det miljø- og ressourcemæssige potentiale og det erhvervsmæssige potentiale sikres det, at projektet bidrager til lovens formål. Ved vurdering af det erhvervsmæssige potentiale vurderes bl.a. mulighederne for at projektet kan bidrage til at skabe arbejdspladser og styrke mulighederne for eksport af danske miljøteknologiske løsninger. Ved vurdering af om projektet har tilstrækkelig nyhedsværdi og tilskyndelsesvirkning sikres det, at tilskud overholder bestemmelser herom i gruppefritagelsesforordningen. Ved at vurdere den faglige kvalitet af projektet kan det vurderes, om det er sandsynligt, at projektet rent teknisk kan gennemføres, og ved at vurdere kvaliteten af projektbeskrivelse sikres det, at det samlede projektførløb er realistisk, herunder om der er tilstrækkelig sammenhæng mellem aktiviteter, budget og tidplan. Ved at give bestyrelsen mulighed for at medtage andre relevante samfundshensyn sikres det, at bestyrelsen har mulighed for at koordinere indsatsen med andre beslægtede ordninger, samt at lægge vægt på evt. supplerende muligheder for eller konsekvenser af en projekttid, f.eks. at løsningen samtidig bidrager til bedre arbejdsmiljøforhold. Det fremgår af det foreslåede nr. 5 i bestemmelsen, at dansk deltagelse i projekter, som nævnt i nr. 1, når disse projekter indgår i internationale programmer med international medfinansiering, og projektudvælgelsen er henlagt til en international udvælgelseskomite. Dansk deltagelse skal i denne sammenhæng forstås som et krav, om at deltageren er en person eller virksomhed m.v., der har registreret sit hjemsted i Danmark.

Til § 8

Den foreslåede bestemmelse fastlægger kredsen af mulige ansøgere som private og offentlige virksomheder, private personer, selvejende institutioner, offentlige og private forskningsinstitutioner, brancheorganisationer og lignende organisationer, foreninger samt grupper eller sammenslutninger af disse aktører.

Efter forslaget vil de mulige ansøgere svare til de mulige ansøgere under den gældende ordning, se nærmere herom afsnit 2.3. i de almindelige bemærkninger. Det er hensigten, at der efter forslaget § 10 fastsættes regler om, at en gruppe af ansøgere, jf. forslaget § 8, nr. 7, skal udpege én ansøger, der er ansvarlig for kontakten til MUDP's bestyrelse og sekretariatet for bestyrelsen.

Til § 9

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at et projektet ikke må være påbegyndt, inden der er meddelt tilsagn om tilskud. Denne betingelse er nødvendig for at kravet om tilskyndelsesvirkning efter gruppefritagelsesforordningen er overholdt, se nærmere herom i afsnit 2.3.2. i de almindelige bemærkninger og i bemærkningerne til forslaget § 7. Bestemmelsen indebærer, at der ikke vil kunne søges tilskud til allerede afholdte udgifter.

Til § 10

Med *stk. 1* foreslås det, at miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om betingelser og vilkår for tilskud. Reglerne skal fastsættes i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler, herunder den til enhver tid gældende EU-forordning om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (generel gruppefritagelsesforordning) og forordning om anvendelse af traktatens art. 87 og 88 på de minimis-støtte. Det er hensigten, at der efter bestemmelsen fastsættes regler bl.a. om maksimale tilskudssatser, ansøgningers form og indhold, krav om aflæggelse af regnskab og indhentning af revisorerklæring, nedsættelse af følgegrupper, offentliggørelse af projektresultater, grundlag for udbetaling af tilskud, pligt til at oplyse om ændringer i projektet undervejs m.v.

Regler, der fastsættes efter den foreslåede bestemmelse, skal blandt andet sikre, at tilskud er meddelt og modtages i overensstemmelse med EU's til enhver tid gældende generelle gruppefritagelsesforordning (EU forordning om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til EU traktatens artikel 87 og 88), som bl.a. fastsætter maksimale tilskudssatser til forskellige projekttyper, stiller krav om tilskyndelsesvirkning og om opbevaring af oplysninger om og dokumentation for projekttilskud.

Det foreslås med *stk. 2*, at miljøministeren kan fastsætte regler om tilskud til projekter, der kan opnå tilskud efter anden lovgivning, herunder regler om, at der ikke kan gives tilskud til sådanne projekter efter denne lov. Hensigten er, at der fastsættes regler, hvorefter bestyrelsen skal have mulighed for at yde tilskud til projekter, der også modtager tilskud fra andre ordninger samtidigt med, at det med reglerne sikres, at tilskud til projekter, som MUDP støtter i fællesskab med andre ordninger, fortsat overholder EU's statsstøtteregler f.eks. i forhold til tilskudsprocenter til projekterne.

Til § 11

Det foreslås med bestemmelsen, at bestyrelsen ikke kan gøre krav på immaterielle rettigheder, som opnås på grundlag af aktiviteter, hvortil der er givet tilskud. De, der modta-

ger et tilskud og udfører udviklingsarbejdet, har således de eventuelle immaterielle rettigheder til deres resultater. Tilskudsmodtager skal med respekt af disse rettigheder lave en faglig afrapportering af projektet, som skal gøres offentligt tilgængelig, svarende til hvad der gælder for afrapportering af projekter i dag. Det er hensigten, at reglerne herom vil blive fastsat i en bekendtgørelse, udstedt i medfør af forslaget § 10.

Til § 12

Med bestemmelsen i *stk. 1* foreslås det, at bestyrelsen kan afholde udgifter til de i § 1, nr. 2-4, nævnte aktiviteter i form af innovationspartnerskaber, miljøsamarbejde- og miljøeksport, vidensopbygning, formidling m.v. Dette vil f.eks. kunne omfatte kortlægning af miljøteknologiske virksomheder og klynger, teknologivurderinger, kortlægning af barrierer og mulighed for innovation på miljøområdet, kortlægninger af markedet for miljøteknologi, analyser og vejledninger som understøtter udvikling og anvendelse af nye miljøteknologiske løsninger, evaluering af MUDP samt herunder hørende aktiviteter og resultater, formidling af resultater af MUDP-støttede projekter, crowdsourcing-aktiviteter og dialogplatforme samt afholdelse af konferencer og workshops m.v. Disse aktiviteter har, når de iværksættes af bestyrelsen efter den foreslåede § 12, ikke karakter af tilskudsprojekter, men er aktiviteter, der skal fremme bedre rammevilkår for miljøteknologisk udvikling og markedsføring og anvendelse af miljøteknologier generelt. Aktiviteternes resultater stilles til rådighed for offentligheden.

Det følger af forslaget til bestemmelsen, at bestyrelsen træffer beslutning om at iværksætte aktiviteterne på grundlag af den godkendte handlingsplan.

Det bemærkes, at det med bestemmelsen i § 22, stk. 4, foreslås, at bestyrelsen i 2015 kan træffe beslutninger om at iværksætte aktiviteter, som beskrevet ovenfor alene på grundlag af miljøministerens prioriteringer af miljømæssige udfordringer. Bestemmelsen er indsat for at give bestyrelsen mulighed for at igangsætte de nævnte aktiviteter allerede i 2015, selvom handlingsplanen efter § 3 endnu ikke er udarbejdet, se også bemærkningerne til den foreslåede § 6.

Med bestemmelsen i det foreslåede *stk. 2* tydeliggøres, at bestyrelsen som led i driften af MUDP kan afholde udgifter til evaluering, herunder effektvurdering, af aktiviteterne under programmet, herunder de tildelte tilskud, og udgifter til formidling af programmets resultater.

Til § 13

Bestemmelserne i de foreslåede *stk. 1* og *2* svarer til lignende bestemmelser om helt eller delvist bortfald af (tilsagn om) tilskud i sammenlignelige tilskudsordninger, der administreres under Fødevareministeriet eller Ministeriet for klima-, energi og bygninger. Tilsvarende bestemmelser findes således i lov om Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram og lov om et Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram og om Green Labs DK-programmet.

Efter bestemmelserne i § 22 i den gældende bekendtgørelse om miljøeffektiv teknologi kan Miljøstyrelsen træffe afgørelse om helt eller delvist bortfald eller tilbagebetaling af tilskud, hvis tilskudsmodtager ikke overholder sin medvirken- og oplysningspligt efter §§ 18-21, tilskudsmodtager har afgivet urigtige eller vildledende oplysninger eller fortiet oplysninger af betydning for afgørelsen, eller hvis betingelserne for at meddele tilsagn om tilskud ikke længere er til stede. Bestemmelserne i den foreslåede § 13 svarer i det væsentlige hertil, men tydeliggør, at tilskud helt eller delvis bortfalder, henholdsvis skal kræves tilbagebetalt, hvis tilskudsmodtager undlader at opfylde vilkår eller forpligtelser efter loven eller regler fastsat efter loven.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at der ikke tildeles eller udbetales tilskud på et fejlbehæftet grundlag, og at tildelt eller udbetalt tilskud ikke får karakter af ulovlig statsstøtte som følge af, at betingelser for tildeling af tilskud ikke er eller bliver opfyldt.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* indeholder krav til forfaldsdag ved opkrævning af tilskud, der skal tilbagebetales og om forrentning af kravet om tilbagebetaling samt om betaling ved rykker for indbetaling af kravet.

Til § 14

Med forslagets § 14, *stk. 1* og 2, kan miljøministeren fastsætte regler om, at al skriftlig kommunikation om forhold omfattet af loven og regler fastsat efter loven, til miljøministeren og MUDP's bestyrelse, skal foregå digitalt. Der kan efter det foreslåede *stk. 2* fastsættes mere præcise krav om anvendelse af bestemte it-systemer, digitale formater og digital signatur eller lignende. Herudover kan der efter *stk. 1* og 2 fastsættes regler om tilfælde, hvor kravet om anvendelse af digital kommunikation ikke skal finde anvendelse. Det er hensigten, at der efter forslagets § 14 fastsættes regler om, at ansøgninger som hovedregel skal fremsendes digitalt – med e-post – og om hvilke undtagelser, der vil være fra dette krav. Reglernes indhold vil svare til det, der i dag allerede er praksis, jf. afsnit 2.5.2 i de almindelige bemærkninger. Det forventes således, at den hidtidige praksis for såvel digital som papirbaseret kommunikation og sagsbehandling vil fortsætte på kort sigt.

På lidt længere sigt er det hensigten at udvikle en digital selvbetjeningsløsning, hvor ansøgninger skal indtastes i en digital formular med mulighed for at vedhæfte bilag. Løsningen skal så vidt muligt integreres med det elektroniske sag- og dokumentstyringssystem og TAS, således at arbejds-gange lettes for både ansøgere og bestyrelse og sekretariat. Når ansøgninger, dokumentation m.v. indsendes og håndteres på denne måde, vil det også give bedre muligheder for at præsentere overblik over ansøgninger, tilskud og fordeling på hovedemner. Dette kan understøtte mere offentlig indsigt i programmets resultater og udvikling. Det er hensigten, at den digitale løsning i videst muligt omfang skal understøtte en digital sagsbehandling af ansøgninger m.v. i sekretariatet.

De foreslåede regler i loven om klageadgang vil også finde anvendelse i forhold til klager over afslag på fritagelse fra obligatorisk digital kommunikation. Efter de foreslåede

bestemmelser i § 19 kan bestyrelsens afgørelser efter loven påklages for så vidt angår retlige spørgsmål. Der er ikke adgang til at klage over ministerens afgørelser efter loven, ligesom ministeren kan afskære adgang til at klage over afgørelser truffet efter bemyndigelse efter forslagets § 18, stk. 1, jf. § 18, stk. 2.

Som beskrevet under afsnit 2.5.3. i de almindelige bemærkninger følger det af det foreslåede *stk. 3*, at meddelelser m.v. til eller fra myndigheder, der sendes på den foreskrevne digitale måde, anses for at være kommet frem til adressaten på det tidspunkt, hvor meddelelsen m.v. er tilgængelig digitalt for adressaten, dvs. modtageren af meddelelsen. Den modtagne meddelelse vil herefter være kommet frem med samme retsvirkninger som når fysisk post er kommet frem, hvilket efter gældende ret er sket, når den fysiske post i form af f.eks. et brev er lagt i adressatens fysiske postkasse.

For meddelelser, der sendes til en offentlig myndighed, er myndigheden adressat for meddelelsen. For meddelelser, som den offentlige myndighed sender, er det pågældende selskab, forening m.v. eller den fysiske person, som meddelelsen sendes til, adressat for meddelelsen.

En meddelelse vil normalt anses for at være kommet frem til en myndighed på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for myndigheden, dvs. når myndigheden kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig.

En meddelelse vil normalt anses for at være kommet frem til en virksomhed eller person på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for den pågældende. En meddelelse vil blive anset for at være tilgængelig, selvom den pågældende ikke kan skaffe sig adgang til meddelelsen, hvis dette skyldes hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, jf. ovenfor.

For en nærmere gennemgang af betydningen af hindringer som følge af it-problemer og lignende, kan der henvises til afsnit 2.5. i de almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4*, indebærer, at miljøministeren også kan fastsætte regler om, at al skriftlig kommunikation til den eller de statslige myndigheder under Miljøministeriet, som miljøministeren bemyndiger til at udøve ministerens beføjelser, skal foregå digitalt. Det forventes som ovenfor nævnt, at miljøministeren delegerer varetagelsen af sekretariatsopgaver m.v. til Miljøstyrelsen.

I de almindelige bemærkninger afsnit 2.5.2 og 2.5.3 er der redegjort for nuværende praksis og den forventede anvendelse af hjemlerne i den foreslåede § 14.

Til § 15

Efter forslaget til § 15 skal tilskudsmodtager af egen drift underrette miljøministeren, hvis tilskuds-betingelserne ikke længere er opfyldt. Desuden skal tilskudsmodtager på ministerens forlangende afgive erklæring om, hvorvidt betingel-

serne for tilskud fortsat er opfyldt. Dette skal sikre, at tilskud ikke tildeles og udbetales på et fejlagtigt grundlag, og at der ikke gives ulovlig statsstøtte.

Efter § 19 i den gældende bekendtgørelse om tilskud til miljøeffektiv teknologi skal tilskudsmodtageren underrette Miljøstyrelsen om ethvert forhold, der har betydning for meddelelse af tilsagn og udbetaling af tilskud, herunder underrette Miljøstyrelsen om tilskud modtaget efter anden lovgivning. De foreslåede bestemmelser indebærer en præcisering af tilskudsmodtagers oplysningspligt og pligt til at afgive erklæring om, at tilskudsbetinger fortsat er opfyldt, og at denne pligt er gældende i projektperioden, dvs. fra det tidspunkt, hvor ansøgning er indgivet og indtil afslutningen af projektet ved godkendelse af det fremsendte revisorpåregnede regnskab og projektrapport. Bestemmelserne svarer til bestemmelser om oplysningspligt i anden støttelovgivning, f.eks. støttelovgivning på Fødevarerministeriets område, herunder lov om Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram.

Til § 16

Efter forslaget varetager miljøministeren tilsynet med overholdelse af loven og regler efter loven. Som beskrevet under de almindelige bemærkninger ovenfor er hensigten, at ministeren henlægger hovedparten af sine administrative kompetencer og opgaver efter loven, herunder sekretariats- og tilsynsopgaver, til Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen varetager i dag tilsynet med tilskudsordningen, herunder tilskudsmodtagers opfyldelse af betingelser for tilskud, se § 19 i bekendtgørelse om tilskud til miljøeffektiv teknologi.

Tilsynet efter § 16 knytter sig bl.a. til forslagets § 10, og vil i lighed med den gældende ordning bl.a. omfatte tilsyn med overholdelse af reglerne fastsat efter den foreslåede § 10 om, at vilkårene for et tilsagn om tilskud overholdes af tilskudsmodtager og at tilskudsmodtager opfylder kravene til regnskabsførelse og revision. Det bemærkes i denne sammenhæng, at efter forslagets § 13 vil fortielse af oplysninger, afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger eller tilsidesættelse af vilkår efter omstændighederne føre til, at et tildelt tilskud helt eller delvist bortfalder. Det samme vil gælde, hvis tilskudsmodtager ikke opfylder sine øvrige pligter efter loven eller efter regler fastsat efter loven.

Tilsynet efter den foreslåede § 16 kan blandt andet omfatte kontrol af, at der ikke udbetales tilskud til samme aktivitet af to tilskudsordninger, uden at dette er oplyst i forbindelse med ansøgning om tilskud. En anden beslægtet situation kan opstå, hvis et projekt opnår tilskud fra to tilskudsordninger. Her vil tilsynet også omfatte en kontrol af, at tilskudsmodtager ikke samlet modtager et tilskud, der ligger over grænserne for lovlig statsstøtte efter EU's statsstøtteregulering.

Den indhentelse af oplysninger fra en anden myndighed, som vil være nødvendig for at kunne konstatere om EU's statsstøtteregler er overholdt, og at tilskudsbetingerne i øvrigt er overholdt ved projekter, der modtager tilskud efter anden lovgivning eller er nært beslægtede med projekter, der modtager tilskud efter anden lovgivning, vil kunne foregå inden for forvaltningslovens og persondatalovens almin-

delige regler om videregivelse af oplysninger mellem myndigheder. Persondatalovens regler finder anvendelse for personoplysninger, hvilket er tilfældet hvis oplysningerne vedrører fysiske personer, enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber med fysiske personer som interessenter. Forvaltningslovens regler finder anvendelse i øvrige tilfælde, altså hvor der indhentes oplysningerne om virksomheder.

Til § 17

For at kunne gennemføre et effektivt tilsyn med de projekter m.v., der ydes tilskud til, og herunder af hvorvidt betingelserne herfor er opfyldt, må tilsynsmyndighederne have adgang til at foretage kontrol på stedet. Myndighedernes adgang omfatter hele virksomheden og øvrige projektkomplekser.

Et effektivt tilsyn forudsætter endvidere, at myndighederne har ret til at gøre sig bekendt med virksomhedens eller andre tilskudsmodtagers skriftlige materiale, herunder materiale der opbevares i elektronisk form, i det omfang, det er nødvendigt for at udøve tilsynet efter loven eller regler fastsat efter loven. Denne adgang til materialet må gælde uanset, hvor materialet opbevares.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* giver hjemmel til at foretage uanmeldt kontrol på stedet (stikprøvekontrol) uden retskendelse. Retssikkerhedsloven finder i den forbindelse anvendelse (lov nr. 442 af 9. juni 2004 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter med senere ændringer). Der er ret til ikke at inkriminere sig selv.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere give mulighed for, at andre i følgeskab med tilsynsmyndigheden, såsom personer med særlig fagkundskab, kan medvirke ved kontrollen.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* præciserer, at en person, virksomhed eller anden organisation, der har modtaget tilsagn om tilskud, er forpligtet til at yde den fornødne hjælp og vejledning ved gennemførelse af tilsynet og til at udlevere eller indsende materiale til tilsynsmyndigheden efter anmodning, jf. *stk. 1*. Det skal fremhæves, at denne bestemmelse ikke vil kunne anvendes til at pålægge tilskudsmodtager en pligt til at udlevere materiale, hvis tilsynsmyndigheden allerede har begrundet mistanke om strafbart forhold, herunder svig. Der er ret til ikke at inkriminere sig selv.

Der er ingen særlig forpligtelse til at yde den nævnte hjælp og vejledning m.v. for andre personer end den, der har modtaget tilsagn om tilskud. I fortsættelse heraf gælder, at det ikke er hver enkelt ansat i en virksom, organisation m.v., der er retligt forpligtet efter bestemmelserne. Forpligtelserne påhviler den ansvarlige leder eller ledelse af virksomheden, organisationen m.v., der har modtaget tilsagn om tilskud.

Af forslaget til bestemmelsen i *stk. 3* fremgår, at politiet om nødvendigt skal yde bistand ved tilsynet. Bestemmelsen svarer til bestemmelser i anden miljølovgivning og anden støttelovgivning, f.eks. støttelovgivning på Fødevarerministeriets område. Det er i praksis sjældent, at tilsynsmyndigheder har behov for politiets bistand til tilsynet, f.eks. som

følge af, at tilsynsmyndigheden nægtes adgang til lokaliteter eller dokumenter, men det forekommer. Det er i disse situationer ofte afgørende, at tilsynet kan gennemføres og det dermed kan afklares, om der foreligger ulovlige forhold, inden at det har været muligt f.eks. at fjerne eller ødelægge dokumentation m.v.

Af forslaget til bestemmelsen i *stk. 4* følger det, at miljøministeren efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvorledes politiet skal bistå med gennemførelse af tilsynet.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 5* giver miljøministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler om tilsynet. Ministeren kan herunder fastsætte regler vedrørende myndigheder, der af ministeren er bemyndiget til at udøve ministerens beføjelser, jf. lovforslagets § 18. Den foreslåede hjemmel vil således muliggøre fastsættelse af regler om samarbejde mellem myndigheder, hvis tilsynet senere blev delt, f.eks. mellem Miljøstyrelsen og Statens Administration.

Til § 18

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* giver miljøministeren hjemmel til at bemyndige en statslig myndighed til at udøve ministerens beføjelser. Som beskrevet ovenfor i de almindelige bemærkninger og under bemærkninger til bl.a. §§ 3 og 17, er det hensigten, at ministeren henlægger sine opgaver og kompetencer til at sekretariatsbetjene bestyrelsen og føre tilsyn efter loven til Miljøstyrelsen, som i dag varetager administration af og tilsyn med MUDP efter den gældende bekendtgørelse om tilskud til miljøeffektiv teknologi. Det er tillige hensigten, at ministeren i begrænset omfang kan bemyndige Miljøstyrelsen til at fastsætte regler om forhold af meget teknisk-administrativ karakter, f.eks. om tilskudssatser, som skal justeres efter ændringer i gruppefritagelsesforordningen.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan miljøministeren afskære adgang til at klage til ministeren over de afgørelser, som træffes efter bemyndigelse. Bestemmelsen er sædvanlig og tilsvarende bestemmelser ses i hovedparten af lovene på miljøområdet og i andre støttelove f.eks. på Fødevarerministeriets område. Det bemærkes, at der ikke kan klages til anden administrativ myndighed over Miljøstyrelsens afgørelser som led i administration af og tilsyn med MUDP efter den gældende bekendtgørelse om tilskud til miljøeffektiv teknologi.

Efter det foreslåede *stk. 3* kan miljøministeren henlægge sin beføjelse til at træffe afgørelse om bortfald eller tilbagebetaling af tilskud efter den foreslåede § 13 til bestyrelsen. Det er hensigten, at ministeren henlægger sine beføjelser til at træffe disse afgørelser til bestyrelsen. Det forventes dog samtidig, at der efter drøftelse med bestyrelsen fastlægges en arbejdsdeling mellem bestyrelse og sekretariat, således at sekretariatet træffer afgørelse om bortfald eller tilbagebetaling af tilskud i mindre og ikke-principielle sager.

Til § 19

Det følger af de foreslåede *stk. 1* og *2*, at der alene kan klages over retlige spørgsmål i forbindelse med bestyrelsens

afgørelser om tilskud efter denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, og at klage kan ske til Natur- og Miljøklagenævnet.

Baggrunden for den foreslåede begrænsning af klageadgangen er navnlig, at bestyrelsen er et sagkyndigt organ, der i vidt omfang vil skulle træffe afgørelser, der indeholder skønsmæssige elementer, herunder om prioriteringer mellem flere støtteværdige projekter.

Med *stk. 2* foreslås en klageadgang, der omfatter bestyrelsens afgørelser om tilsagn om tilskud, hvilket også omfatter en afgørelse om ikke at meddele tilsagn om tilskud. Klageadgangen foreslås at omfatte retlige spørgsmål og at omfatte afgørelser efter lovforslagets §§ 7-9 og § 13, stk. 1 og 2. Hermed giver bestemmelsen mulighed for at klage over retlige forhold inden for følgende områder: Om en projekttype ligger inden for de områder, der efter loven kan tildeles tilsagn om tilskud, herunder om de relevante kriterier for, om et projekt kan støttes, er inddraget i vurderingen (§ 7). Endvidere omfatter klageadgangen, hvorvidt en ansøger ligger inden for den kreds, som efter loven kan tildeles tilsagn om tilskud (§ 8). Herudover omfatter klageadgangen en henvisning til betingelsen om, at tilsagn om tilskud kun kan gives til projekter, der endnu ikke er igangsat (§ 9) og en henvisning til lovens regler om helt eller delvist bortfald af tildelte tilskud, herunder afgørelsen om helt eller delvist bortfald af et tildelt tilskud (§ 13, stk. 1 og 2). Endeligt omfatter klageadgangen afgørelser efter regler udstedt efter loven, hvilket f.eks. vil være nærmere regler om en ansøgnings form og indhold.

Det nærmere omfang af klageadgangen i forhold til regler udstedt i medfør af denne lov vil blive fastsat ved bekendtgørelse, jf. forslaget § 18, stk. 2. Som det fremgår af bemærkningerne til § 14, stk. 1 og 2, vil klageadgangen også omfatte et afslag på fritagelse for at anvende obligatorisk digital kommunikation ved ansøgning om et tilsagn om tilskud og henvendelse vedrørende ansøgningen.

Det fremgår endeligt af forslaget til *stk. 2*, at klage indbragt for Natur- og Miljøklagenævnet, vil blive behandlet efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lovebekendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013 om Natur- og Miljøklagenævnet, dvs. af nævnet i den læge sammensætning.

Med det foreslåede *stk. 3* afgrænses kredsen af klageberettigede til at være adressaten for en afgørelse som nævnt i *stk. 2*. Det er en begrænsning af klageadgangen i forhold til den almindeligt gældende regel om klageadgang ved væsentlig, individuel interesse i udfaldet af en afgørelse. Begrænsningen er begrundet i, at ansøgere om tilskud under det Miljøteknologiske Udviklings- og Demonstrationsprogram efter ordningens struktur skal organisere sig i en gruppe omkring et projekt, og vælge en hovedansøger for projektet. Det er en naturlig konsekvens heraf, at det er adressaten (hovedansøgeren) for et tilsagn eller afslag på tilskud, der på gruppens vegne har adgang til at påklage afgørelsen.

Det foreslås med *stk. 4*, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet den afgørelse, der ønskes påklaget. Bestemmelsen in-

deholder herudover en regel om, at førsteinstansen snarest muligt, og som udgangspunkt ikke senere end tre uger efter klagefristens udløb, skal videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Sagen skal oplyses af førsteinstansen, og skal således være ledsaget af den påklagede afgørelse og de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse og skal herudover være ledsaget af en udtalelse fra førsteinstansen med bemærkninger til sagen og de anføre klagepunkter. Den foreslåede bestemmelse og det foreslåede stk. 5, er indsat i overensstemmelse med den ordning, der blev indført med lov nr. 580 af 18. juni 2012 om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love. Formålet er at sikre en effektiv behandling af klagesagen hos Natur- og Miljøklagenævnet.

Det foreslåede *stk. 5* indebærer, at førsteinstansen, i de tilfælde hvor den videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, samtidig skal sende en kopi af sin udtalelse til adressaten for afgørelsen med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen. Da det under den foreslåede klageordning kun er adressaten, der kan påklage en afgørelse truffet af bestyrelsen, vil *stk. 5* indebære, at adressaten skal høres på den i *stk. 5* foreslåede måde. Der er således tale om en særlig partshøringsregel med angivelse af en frist for afgivelse af bemærkninger og med angivelse af, at bemærkningerne ikke skal afgives til den myndighed, der hører adressaten, men direkte til Natur- og Miljøklagenævnet som klageinstans. Herved effektiviseres klagesagsbehandlingen i Natur- og Miljøklagenævnet, idet nævnet ikke efter at have modtaget førsteinstansens udtalelse skal sende den i høring hos de involverede i klagesagen. Den foreslåede bestemmelse udelukker ikke, at Natur- og Miljøklagenævnet efter omstændighederne i konkrete sager kan forlænge fristen for at afgive bemærkninger, hvis særlige forhold begrundet dette, herunder f.eks. sagens kompleksitet.

Med det foreslåede *stk. 6* indføres pligt for klageren til at anvende digital selvbetjening ved klage til Natur- og Miljøklagenævnet via førsteinstansen. Det foreslås således, at klage til Natur- og Miljøklagenævnet, indgivet skriftligt i overensstemmelse med *stk. 4*, skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Bestemmelsen skal dog ses i sammenhæng med § 18 b, *stk. 2-4*, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, indsat ved lov nr. 86 af 28. januar 2014 om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love, vedrørende anvendelse af obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage til Natur- og Miljøklagenævnet, hvorefter Natur- og Miljøklagenævnet i visse tilfælde kan undtage fra kravet om indgivelse af klage ved anvendelse af den digitale selvbetjening. Det kan f.eks. ske i tilfælde af at klager ikke må kunne forventes at anvende digital selvbetjening. Som en konsekvens af forpligtelsen til at anvende digital selvbetjening ved indgivelse af klage til nævnet, skal klager, der er indgivet uden anvendelse af digital selvbetjening, som hovedregel afvises. Nævnet kan dog undtagelsesvist dispensere fra denne hovedregel, jf. § 18 b, *stk. 2-4*, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, hvortil der henvises. Det skal bemærkes, at § 18 b i lov om Natur- og Miljøkla-

genævnet endnu ikke er trådt i kraft, se nærmere herom i de almindelige bemærkninger afsnit 2.6.2. og i bemærkningerne til den foreslåede § 22, *stk. 2*.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 7* medfører, at myndigheden er forpligtet til at anvende digital selvbetjening ved videresendelse og efterfølgende kommunikation med Natur- og Miljøklagenævnet om klagesagen. Denne forpligtelse omfatter også de situationer, hvor en klage er indgivet uden anvendelse af digital selvbetjening, når Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klage ikke afvises. Det betyder, at myndigheden skal indføre klagen i den digitale selvbetjeningsløsning.

Det foreslåede *stk. 7, 2. pkt.*, vil, ligesom det er beskrevet ovenfor i forhold til *stk. 6*, først træde i kraft, når miljøministeren træffer bestemmelse herom. Se bemærkningerne til den foreslåede § 22, *stk. 2*.

Med *stk. 8* foreslås visse af forpligtelserne for førsteinstansen i forbindelse med den digitale sagsbehandling ikke at finde anvendelse, hvis klagen er indgivet til førsteinstansen uden anvendelse af den digitale selvbetjening efter *stk. 4*. Det gælder således 3-ugers fristen for at videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet i tilfælde af, at førsteinstansen vil fastholde afgørelsen samt forpligtelsen for førsteinstansen til at samle alle sagens dokumenter og til at vedlægge en udtalelse med bemærkninger til sagen. Herudover skal myndigheden ikke opfylde kravet efter det foreslåede *stk. 5*, hvorefter førsteinstansen, samtidig med oversendelse af klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, sender en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Det foreslåede *stk. 8*, vil, ligesom det foreslåede *stk. 6* og *stk. 7, 2. pkt.*, først træde i kraft, når miljøministeren træffer bestemmelse herom. Se bemærkningerne til den foreslåede § 22, *stk. 2*.

Det foreslåede *stk. 9* fastsætter en frist for klage over bestyrelsens afgørelser om tilskud efter loven og regler fastsat efter loven. Tilsvarende bestemmelser, der fastsætter en klagefrist på 4 uger, findes i en række hovedlove på miljøområdet.

Til § 20

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* vil der være en frist på 6 måneder efter, at en afgørelse er meddelt eller offentligt annonceret, for at anlægge en sag til prøvelse af afgørelsen ved domstolene. Søgsmålsfristen omfatter afgørelser efter loven eller regler udstedt i medfør af loven, truffet af MUDP's bestyrelse, miljøministeren eller den myndighed, som minister har henlagt sin afgørelseskompetence til - forventeligt Miljøstyrelsen, og Natur- og Miljøklagenævnet. Søgsmålsfristen afbrydes ved sagsanlæg, dvs. ved at indgive stævning til retten.

Tilsvarende bestemmelser, der fastsætter en søgsmålsfrist på 6 måneder, findes i en række love på miljøområdet. Formålet med bestemmelserne og denne bestemmelse er at sikre, at retstilstanden ikke er uvis over længere tid.

Det foreslås med *stk. 2*, at retten ved søgsmål om forhold vedrørende miljøet, der er omfattet af denne lov, skal påse, at omkostningerne ved sagen ikke er uoverkommeligt høje for de berørte parter. Forpligtelsen påhviler samtlige retsinstanser.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med de gældende regler i retsplejeloven.

Udgangspunktet efter loven er, at den tabende part erstatter de udgifter, som den vindende part har afholdt, forudsat disse har været fornødne til sagens forsvarlige udførelse. Udgifter til bistand af advokat m.v. erstattes med et passende beløb, og de øvrige udgifter erstattes fuldt ud. I medfør af retsplejelovens § 312, stk. 2, kan retten dog af egen drift bestemme, at den tabende part ikke eller kun delvist skal erstatte modparten de påførte udgifter, hvis særlige grunde taler for det. Sådanne grunde vil kunne foreligge, såfremt omkostningerne i modsat fald vurderes at ville være uoverkommeligt høje for den pågældende, hvor der i henhold til lovgivningen eller internationale forpligtelser m.v. er et krav om, at de tilgængelige retsmidler ikke må være uoverkommeligt dyre. Samtidig skal forslaget ses i sammenhæng med reglerne i retsplejelovens kapitel 31 om bl.a. retshjælp og fri proces.

Bestemmelsen har til hensigt at sikre overholdelsen af kravet i Århus-konventionen om, at de tilgængelige retsmidler ikke må være uoverkommeligt dyre. Bestemmelsen skal derfor forstås i overensstemmelse med konventionen, herunder den praksis fra EU-domstolen, der knytter sig hertil. Forslaget gælder forhold vedrørende miljøet, der er omfattet af loven. Det bemærkes i den forbindelse, at EU er kontraherende part under Århus-konventionen, og at konventionen derfor også til dels er gennemført i EU-retten, jf. herved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/35/EF af 26. maj 2003 om mulighed for offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF (det tidligere VVM-direktiv) 96/61/EF for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse.

Til § 21

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* beskriver de forhold, der kan straffes efter loven. Efter forslaget vil det således være strafbart at give urigtige eller vildledende oplysninger eller fortie oplysninger af betydning i forbindelse med afgørelser, der træffes efter loven, eller i øvrigt give urigtige eller vildledende oplysninger eller fortie oplysninger, som tilskudsmodtager har pligt til at give efter forslagets § 15 (om tilskudsmodtagers oplysningspligt). Efter forslaget vil det tillige være strafbart at undlade at medvirke ved tilsynet ved at undlade at udlevere materiale m.v., nægte tilsynsmyndighederne adgang til lokaliteter eller nægte at bistå myndighederne ved tilsynet, f.eks. ved at undlade at besvare spørgsmål om materiales placering eller lignende. Det foreslås videre, at det skal være strafbart at anvende tilskud i strid med betingelser for tilskud.

Strafferammen er bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Bestemmelsens straffe-

ramme svarer til, hvad der normalt fastsættes i støttelovgivning, f.eks. på Fødevarerministeriets område.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* hjemler, at der i regler, der fastsættes efter lovens §§ 10 og 17, stk. 5, kan fastsættes straf for overtrædelse af bestemmelser i reglerne eller af betingelser og vilkår, der meddeles efter reglerne. Det er hensigten at fastsætte regler om straf i form af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne om tilskudsmodtagers pligter til at aflægge regnskab og lade det revidere samt at aflevere de nødvendige oplysninger til brug for offentliggørelse af projektsultater.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* vil indebære, at selskaber m.v. (juridiske personer) også kan pålægges strafansvar.

Strafansvaret skal bidrage til at sikre, at tilskudsmodtagere er bevidste om vigtigheden af at opfylde deres forpligtelser efter denne lov, regler fastsat i medfør af loven og vilkår for tildeling af tilskud. Det skal således bidrage til at sikre, at tilskud tildeles og udbetales på det rigtige grundlag, og at der ikke gives ulovlig statsstøtte.

Til § 22

Det foreslås med *stk. 1*, at loven bortset fra § 3, stk. 1-3 og § 19, stk. 6 og stk. 7, 2. pkt., samt stk. 8, træder i kraft den 15. februar 2015.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i *stk. 2*, at ministeren fastsætter, hvornår de foreslåede bestemmelser i § 3, stk. 1-3, skal træde i kraft. Denne udskudte ikrafttrædelse er foreslået for at muliggøre et forløb, hvorefter indkaldelse af ansøgninger til tilskudsmidlerne i 2015 kan ske tidligt på året inden for den gældende ordning, jf. forslag til bestemmelserne i § 22, stk. 3 og 4.

Indkaldelse af ansøgninger primo 2015 vil være baseret på miljøministerens prioritering af miljømæssige udfordringer samt den gældende gruppefritagelsesforordning.

Opslaget om ansøgningsrunden vil blive udarbejdet i overensstemmelse med tilskudsprocenter m.v. i den gældende gruppefritagelsesforordning, som også den kommende bekendtgørelse vil være baseret på.

Det er hensigten, at ministeren drøfter ikrafttrædelse af de foreslåede bestemmelser i § 3, stk. 1-3, med bestyrelsen med henblik på, at bestyrelsen kan udarbejde forslag til strategi for perioden 2015-2018 og forslag til årlig handlingsplan fra 2016.

Reglerne om obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage til Natur- og Miljøklagenævnet, som fastsat ved § 1 i lov nr. 86 af 28. januar 2014 om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love, er endnu ikke trådt i kraft. Ikrafttrædelse af § 19, stk. 6, og stk. 7, 2. pkt., samt stk. 8, foreslås derfor udskudt for at træde i kraft ved miljøministerens fastsættelse parallelt med ministerens fastsættelse af ikrafttræden af § 1, efter § 26, stk. 2, i lov nr. 86 af 28. januar 2014. Se også de almindelige bemærkninger afsnit 2.6.2.

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 3*, at bestyrelsen i 2015 inden for rammerne af finanslovens tilskudsbevilling og den gældende gruppefritagelsesforordning 651/2014 træffer beslutning om anvendelse af årets tilskudsbevilling alene på grundlag af ministerens prioriteringer af miljømæssige udfordringer for 2015 og Miljøstyrelsens indkaldelse af ansøgninger i foråret 2015. Hensigten er at muliggøre et forløb, hvorefter indkaldelse af ansøgninger til tilskudsmidlerne i 2015 kan ske tidligt på året inden for den gældende ordning. Det vil give ansøgerne god tid til at skrive deres ansøgninger samtidig med, at bestyrelsen kan træffe afgørelse om tilsagn om tilskud efter loven og regler fastsat efter loven allerede fra 2015.

Med bestemmelsen i *stk. 4* foreslås, at bestyrelsen i 2015 kan træffe beslutninger om at iværksætte aktiviteter, som omfattet af § 12 alene på grundlag af miljøministerens prioriteringer af miljømæssige udfordringer. Bestemmelsen er indsat for at give bestyrelsen mulighed for at igangsætte de nævnte aktiviteter allerede i 2015, selvom handlingsplanen efter § 3 endnu ikke er udarbejdet.

Det foreslås med *stk. 5* og *6*, at reglerne i bekendtgørelse om tilskud til miljøeffektiv teknologi fortsat skal være gældende for tilsagn om tilskud bevilget på grundlag af ansøgninger indgivet inden udgangen af 2014. Det vil skabe sikkerhed for de ansøgere, der har fået bevilget tilskud inden bekendtgørelsens ophævelse, således at det tilskudsgrundlag og de tilskudsbetingelser, som ansøgere har accepteret ved projekternes start, ikke ændres. Det forventes, at indkaldelsen af ansøgninger i foråret 2015 vil ske med en ansøgningsfrist sidst på foråret eller først på sommeren, således at de tilskud, der tildeles i 2015, gives efter denne lov og regler fastsat i medfør heraf.

Til § 23

Efter forslaget skal loven ikke gælde på Færøerne eller i Grønland.